... hele kirkens ugeavis

Udfordringen

Søndag den 21. juni 2026 * Uge 26 * * Årgang 54

"Når du går gennem fortvivlelsens dybe vande, er jeg med dig. Når modgangen skyller ind over dig, skal du ikke drukne i sorg."
(Es. 43, 2 BPH)

Ledelse er både et håndværk og et embede, siger Thomas Bjerg Mikkelsen

Side 12-13

Jørgen Kvist (SF) er nyt medlem af Folketinget - for ham hænger tro og frihed sammen

Side 3

Det Kristne Gymnasium i København har vokseværk og søger nye lokaler

Side 4

I 14 ud af 48 deltagende lande ved VM i fodbold bliver kristne forfulgt

Side 11

Afskaffelsen af Store Bededag gjorde det tydeligt, at folkekirken har brug for en forfatning.

Uden en forfatning kan et politisk flertal ændre fx ritualer, undervisning og hvilke tekster, der skal læses - de behøver ikke spørge kirken først.
Det siger biskop Marianne Christiansen, hvis bog om emnet udkom netop Store Bededag.

Side 16-17

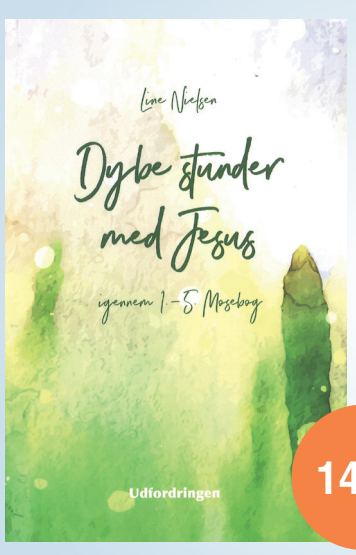

Dybe stunder med Jesus

Kan man lære Jesus bedre at kende gennem 1.-5. Mosebog?

Line Nielsens andagtsbog Dybe Stunder - nu i 2. oplag.
En andagtsbog, som går helt ned i tempo. Den er reflekterende, meditativ, ofte formuleret som bønner eller som direkte tale til Jesus – eller som respons på ord fra ham.

Andagtsbogen viser desuden sammenhængen mellem Gammel Testamente og Ny Testamente.

Dybe stunder med Jesus igennem 1.-5. Mosebog. 366 refleksioner.

149,-

Bestil på Hosianna.dk

DBI / DANSK BIBEL-INSTITUT

Er du også interesseret i teologi?

- læs ét eller flere enkeltfag - **gratis!**

Perfekt for dig, der vil fordybe dig, videreuddanne dig eller snuse til teologi, samtidig med at du evt. er i arbejde.

Se mere på læsteologi.dk

Moses Hansen 85

Prædikanten Moses Hansen, der blev landskendt, fordi han vandrede rundt i hele Danmark med et kors og blandt andet protesterede mod porno-messer, fyldte 85 år den 17. juni.

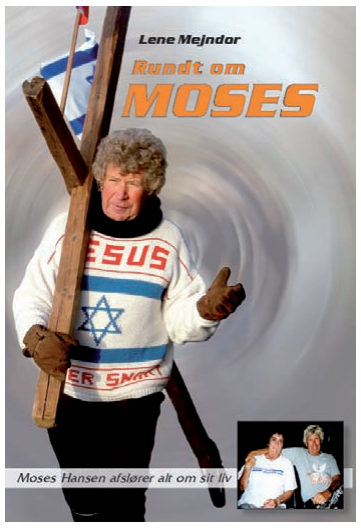

I 2008 udkom Lene Mejndors bog Rundt om Moses på Udfordringens Forlag. Foto: Udfordringens Forlag

Moses Hansen har i bogen "Rundt om Moses" (Udfordringens Forlag) fortalt, hvordan han som ung levede et vildt og umoralsk liv. Senere kom han til tro, blev prædikant og vandrede rundt med sit kors. Han har også været med i reality-programmet 'Big Brother'.

I 2009 købte han en gård i Holsted, som blev indrettet til mødecenteret 'Pottemagerens Hus'. I 2017 blev han afskediget efter afsløring af et uægteskabeligt forhold, og herefter har Moses og hustruen Joy boet på Ærø, hvorfra han stadig er aktiv som prædikant bl.a. på Facebook.

I forbindelse med fødselsdagen skrev Kristeligt Dagblad et portræt af Moses Hansen, som fik en del ubehagelige kommentarer på nettet. Moses Hansen reagerede med følgende overskrift: "Ja til forseelse - Tak for tilgivelse - Nej til fordømmelse!". Samtidig citerede han ordene fra Rom. 8,1 "Så er der da nu ingen fordømmelse for dem, som er i Kristus Jesus!"

Bodil

Missionær er gået bort

Missionær Tabitha Jensen gik hjem til Jesus fredag den 12. juni efter kort tids sygdom.

Tabitha var blot 10 år gammel, da hun oplevede, at Gud kaldte hende til at blive missionær. Hun blev gift med Thorkild Jensen som 20-årig, og de fik tre børn sammen. I 1987 rejste hun sammen med sin mand ud som missionær i Arusha, Tanzania. De blev udsendt fra Betania Kirkecenter.

I over 40 år har Thorkild og Tabitha arbejdet med børn og unge i Tanzania; de har blandt andet hjulpet med skolegang til forældreløse. Sammen har de holdt kampagner i bushen, hvor de har lært børn og unge, at de er værdifulde og har rettigheder, samt vist oplysende film om for eksempel AIDS. Derudover har de hjulpet mindre menigheder og gjort et trofast, langvarigt og stort arbejde.

Tabitha Jensen elskede Jesus og var trofast i sit kald; hun brændte for arbejdet med børn og unge i Tanzania. Hun var hjemme i Danmark, da hun blev syg, og hun gik bort, mens hun var indlagt på sygehuset.

Begravelsen finder sted i Betania Kirkecenter lørdag den 20. juni kl. 13.00 med efterfølgende jordfæstelse på Karstoft Kirkegård, Højgårdsvej 2A, Karstoft, 6933 Kibæk.

Eilis

Udfordringen

Udfordringen er en **selvejende** fælleskirkelig ugeavis med stof fra både **frikirker og folkekirken.** Avisen finansieres af abonnementer og annoncer og er **uafhængig** af såvel kirker som organisationer. - 2026: Årgang 54. Medlem af avisernes organisation Danske Medier. ISSN nr. 0902-5693

Tlf: 74 56 22 02. Postadresse:
Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld.
Redaktion@udfordringen.dk
Simon Thidemann (ansv.hav.), Lisbeth Thomsen, Bodil Lanting, Eilis Jokszies, Lisbeth Jepsen, Kirsten Krog m.fl.
Korrektur: Ingolf Becker.
Panelredaktører: Anne Manning-Pedersen, Filip Smidt og Poul Henning Krog.
Ung@udfordringen.dk: Henrik Engedal
Annoncer@udfordringen.dk:
Erik Damm og Lisbeth Thomsen

Tlf: 74 56 22 02. Postadresse:
Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld.
Redaktion@udfordringen.dk
Simon Thidemann (ansv.hav.), Lisbeth Thomsen, Bodil Lanting, Eilis Jokszies, Anne Manning-Pedersen, Kirsten Krog m.fl.
Korrektur: Ingolf Becker.
Brevkasseredaktører: Anne Manning-Pedersen og Poul Henning Krog.
Ung@udfordringen.dk: Henrik Engedal
Annoncer@udfordringen.dk:

Ugens profil: Naser Khader

"Jeg oplever et kald til at være præst og tænker, at Gud er i gang med at gøre noget i mit indre," siger Naser Khader, der skal være præst i Roskilde Stift.

Naser Khader ses her sammen med biskop Ulla Thorbjørn Hansen. Foto: Roskilde Stift

Naser Khader skal være sognepræst på Sydsjælland i Roskilde Stift

Af Lisbeth Møller Morell

I anledning af Naser Khaders præsteordination og ansættelse i Roskilde Stift har vi mødt ham til en hurtig snak, hvor han udover tanker om sit nye arbejde også deler oplevelser fra det nyligt overståede Folkemøde på Bornholm. Under Folkemødet havde han en særlig og personlig oplevelse, som berørte hans ven dybt.

"Det var ikke kun politik, der fik plads på Folkemødet, troen fyldte også," siger Naser Khader, der var meget engageret i det netop afsluttede Folkemøde på Bornholm. Han tog del i intet mindre end otte debatter – de fleste af dem var centreret om Gud og kristendom. Naser Khader fremhæver Dansk Håndboldforbunds debat, hvor han sad i panelet som præst og teolog.

Debatten handlede om at fejle. Naser Khader trak begrebet synd frem, som på oldgræsk, betyder at ramme ved siden af målet. "Det passede meget godt med håndbold," siger Naser Khader smilende og fortsætter: "Ingen af os er perfekt – kun Gud er perfekt, og det, der er vigtigt, er, at vi erkender vores skyld og beder Gud om tilgivelse. Noget af det, der kan lamme os som mennesker, er, hvis vi bliver ramt af skyld og gemmer os bag skylden. Så er det svært at komme videre. Det var en meget interessant debat," siger Naser Khader, som også medvirkede i en debat om åndelig oprustning og i Zetlands debat om Gud.

Nasers ven bliver dybt rørt

Under folkemødet boede Naser Khader sammen med sin gode ven gennem mange år, Brian Zinck. Den sidste nat gik de to til ro omkring midnat. Brian Zinck sov på hemsen, mens Naser Khader sov i stuen.

Brian fortæller: "Omkring klokken 01.30 hørte jeg Naser mumle noget i søvne. Til sidst sagde han – stadig i søvne: "Jeg elsker dig Jesus." Jeg faldt i søvn igen og sov, indtil jeg ved 4-tiden vågnede ved, at Naser talte meget højt i søvne, som om han er i kamp eller i en ophedet debat. Efter de høje ord var der en pause på omkring 10 sekunder. Så sagde Naser med stor inderlighed og passion i stemmen, "Jeg elsker dig Jesus, jeg elsker dig Jesus." I et tonefald og i en udtryksform som, hvis du vil fri til din elskede. Særligt anden gang rørte ordene mig dybt, fordi den måde, som Naser erklærede sin kærlighed til Jesus på, var så dybfølt og ægte."

Karate på Borgen

Naser Khader og Brian Zinck har været venner i 30 år, og de dyrker begge karate. I 2009 startede de sammen "Karate på Borgen."

Karate på Borgen er et mødested for politikere, der interesserer sig for karate. Det har været i forskellige mediers søgelys, netop fordi det samler politikere på tværs af partiskel.

"Noget af det vigtigste i karate er gennemgribende respekt for hinanden, og at man ikke udnytter, hvis modstanderen laver en fejl," siger Brian Zinck.

I øvrigt var det en anden kristen karateven, der gav Naser Khader en af de første invitationer til at dele evangeliet. Vennen var præst i Skovlunde Kirke på Sjælland.

Det forestående præsteembede

Det nye præsteembede bliver i to forskellige landsbykirker ved Næstved på Sjælland. Det første med start 1. juli i Rønnebæk Kirke, og det andet er med start 1. august i Fensmark Kirke.

"Det er min sidste uge på pastoralseminariet, og derefter skal jeg mødes med menighedsrådet, hvor vi skal tale mere om de praktiske ting. Præsteembedet ser forskelligt ud, derfor ser jeg frem til at høre, hvordan de gør, og hvad de ønsker af mig."

Hvilke tanker har du gjort dig om at møde menigheden på en god måde?

"Jeg glæder mig til at møde menigheden, til at hilse på provsten og på menighedsrådet - og jeg er åben for, hvad vi bliver enige om. Jeg oplever et kald til at være præst og tænker – baseret på Brians oplevelse – at Gud er i gang med at gøre noget i mit indre," slutter Naser med forventning og glæde i stemmen.

Naser Khader deltog i otte debatter, blandt andet en om åndelig oprustning under folkemødet på Bornholm. Her medvirken han i Zetlands debat om Gud. Foto: Brian Zinck

Jørgen Kvist: Troen til frihed og ansvar for samfundet

Jørgen Kvist fra SF er blandt Folketingets nye ansigter. Helt nyt er det dog ikke. I 1991 sad han kortvarigt i Folketinget for Kristeligt Folkeparti.

Af Kirsten Krog

Vi finder et hjørne i vandrehallen på Christiansborg, for da vi mødes, er regeringsforhandlingerne stadig i gang. SF ved endnu ikke, om partiet kommer i regering og får ministerposter, så ordførerskaberne er ikke fordelt, og de nye medlemmer har ikke fået deres kontorer. Jørgen er derfor 'hjemløs'.

"Jeg er opvokset i Vestjylland i den lysere del af Indre Mission," fortæller Jørgen. Men det blev i KFUM og KFUK, at han fandt sit åndelige ståsted. Det skete efter at han som ung læste en bog med titlen 'Troen til frihed', skrevet af den svenske teolog Tore Littmarck. Denne titel blev en overskrift for hans tro fremover. På det tidspunkt kunne han ellers havde opgivet troen. "Men hvis troen bliver en tro til frihed, så er jeg med på den," tænkte han.

"Og den frihed fandt jeg netop i KFUM og KFUK. Her oplevede jeg, at jeg kunne ånde, og at troen var noget livsbekræftende, hvor det at være menneske i verden og leve det liv, vi har fået – og også kunne have venner, der ikke er kristne – er en del af livet med Gud. Her oplevede jeg, at Guds verden ikke er en fremmed verden. Her kunne vi tale ærligt om livet og Gud på en måde, jeg ikke havde oplevet før – tro og liv hørte sammen. Det liv, vi skal leve i verden, leves jo midt i Guds skaberværk. Og når det er sådan, må vi også lytte til Det Nye Testamente for at finde inspiration til, hvordan vi lever det liv."

Kristendommen som baggrund for karrierevalg

Da Jørgen skulle vælge uddannelse, var han i tvivl om, hvorvidt han ville studere teologi eller statskundskab, men det endt med teologistudiet, selvom flere i hans familie læste statskundskab:

"For mig peger de valgmuligheder jo på den positive spænding mellem kristendom og samfund, som jeg altid har levet i. Og jeg synes, det er spændende at se, hvordan den folder sig ud i en samfundsmæssig sammenhæng."

Siden blev han præst og har en kort overgang virket som sognepræst i Karlebo Sogn. Men det er i højskolelivet som forstander for Haslev Udvidede Højskole og som generalsekretær i KFUM og KFUK, han har tilbragt de fleste år af sit professionelle liv. Derudover har han bl.a. været ansat i Folkekirkens Nødhjælp og på Diakonissestiftelsen, og diakonien har en stor plads i hans hjerte.

Fra højre mod venstre

Meget tidligt blev Jørgen også aktiv i politik. Men mens mange dengang var tilbøjelige til at begynde deres politiske karriere til venstre for midten og så med alderen har bevæget sig længere mod højre, har Jørgens bevægelse partipolitisk været den modsatte:

"Jo mere, jeg har tjent, og jo mere lederansvar, jeg har haft, desto mere er jeg gået mod venstre. Det udspringer af en bestemt forståelse af kirkelighed, diakoni og af, hvem samfundets svageste er. De stærkeste skal nok klare sig, også uden et folketing. Men politik handler jo netop om at forhindre, at samfundet bliver en jungle, hvor kun de stærke overlever. Derfor er meningen med Folketinget, som jeg ser det, at skabe et mere retfærdigt samfund."

En sådan tilgang skyldes altså hans kristne ståsted, men han indrømmer også, at folk ud fra det samme trosmæssige ståsted kan ende et andet sted partipolitisk.

Ungdomstiden i Kristeligt Folkeparti

Som ung blev Jørgen medlem af Kristeligt Folkeparti. Det var dengang, partiet var i Folketinget og en del af den daværende firkløverregering, hvor Christian Christensen var miljøminister:

"Jeg husker, at han til et vælgermøde sagde, at Gud har skabt naturen, og vi skal passe godt på den. Det talte til mig og blev min vej ind i partiet."

En overgang, mens Jan Sjursen var formand for Kristeligt Folkepartis Ungdom, var Jørgen næstformand, og i 1991 var han i en kort periode midlertidigt folketingsmedlem for partiet som stedfortræder for Inger Stilling Pedersen.

Men da der kom et opgør om, hvilken vej partiet skulle gå, valgte Jørgen at melde sig ud:

"Det er da heller ikke en hemmelighed, at vi var en gruppe unge, som mange mente passede bedre ind i SF".

Der gik dog flere år, inden han valgte at blive medlem af SF:

"For det var vigtigt for mig at finde det rigtige parti. Man skifter ikke bare sådan parti hele tiden".

Det har han så heller ikke gjort, for han har nu været i SF i over 20 år.

Kristen diakoni-og skabelsesforståelse blev til mærkesager

Blandt Jørgens klare mærkesager er kampe for de svage i samfundet og – som det også var, da han blev medlem af Kristeligt Folkeparti – miljøet og naturen. Efter sit exit fra sit gamle parti har det derfor været vigtigt for ham at finde et parti med en grøn profil.

Selvom ordførerskaberne i skrivende stund ikke er fordelt endnu, forestiller Jørgen sig, at hans opgave primært vil blive på klima- og miljøområdet, da partiet allerede har flere, der er stærke på det sociale og sundhedsmæssige område. Han ser især natur og miljø, landbrug og landdistrikter som områder, han gerne vil arbejde med, og nævner blandt andet spørgsmålet om, hvordan vi får livet tilbage i havene:

"Her er vi tilbage ved koblingen til skabelsesberetningen. Gud skabte også fiskene, og derfor dur det ikke, at vi har ødelagt Vejle Fjord, så der ikke længere kan leve fisk."

Kan man have en kristen politik?

Trods det, at Jørgen ser en klar sammenhæng mellem bl.a. skabelsesberetningen og den politik, han vil føre, er han meget forsigtig med at blande politik og tro sammen. Det skyldes især det, der sker mange steder i verden netop nu:

"Jeg ser en stor fare i, at kristendommen bliver koblet til politisk magt. Det ser man hos både Putin og Trump og i det, der sker flere steder i Europa, hvor nationalkonservatisme og kristendom bliver koblet tæt sammen.

"Jeg ser en stor fare i, at kristendommen bliver koblet til politisk magt. Det ser man hos både Putin og Trump og i det, der sker flere steder i Europa, hvor nationalkonservatisme og kristendom bliver koblet tæt sammen."

Kirkehistorisk er det bemærkelsesværdigt, at kristendommen begyndte som en minoritetsreligion for de udstødte og marginaliserede. I Romerriget var den det frem til år 312, hvor det potentielt kunne koste livet at bekende sig som kristen. Men på blot 78 år gik kristendommen fra at være forbudt til at være den eneste tilladte religion. Sådan blev kristendommen en del af Europas historie - tæt forbundet med magten - og i Danmark har den altid været på magthavernes side. Men kristendommen er først og fremmest en kritik af dem, der tror, at de selv har magten."

Derfor mener Jørgen, at det er vigtigt at have bevidstheden om, at der findes noget større end en selv, så politik ikke udvikler sig til magtfuldkommenhed og Babelstårnsbyggeri:

"Så det er i den sammenhæng, at min kritik af sammenblanding af tro og politik skal forstås."

Forskellige former for frihed

Eftersom et centralt ord i Jørgens kristendomsforståelse er "frihed", kunne man spørge, om det ikke i politisk sammenhæng passer bedre ind i en liberalistisk tankegang. Men her peger han på to forståelser af ordet, som udelukker hinanden:

"Frihed er for mig ikke bare frihed fra noget, men i høj grad frihed til noget. Hvad bliver jeg fri til, og hvad vælger jeg at lade mig binde af? Jeg ønsker for eksempel ikke at være fri af mine medmennesker eller at være rig i et fattigt samfund. Det giver ikke et godt samfund."

Siden interviewet fandt sted, har Danmark fået en ny regering, som også SF er med i. Jørgen Kvist har som forventet fået tildelt følgende ordførerskaber: fiskeri-, klimasikring-, kemi- og civilsamfundsordfører samt ordfører for nordisk råd og det tyske mindretal.

Jørgen Kvist har tidligere været blandt andet sognepræst og forstander på Haslev Udvidede Højskole. Som yngre var han næstformand i Kristeligt Folkepartis Ungdom, men nu er han valgt til folketinget for Socialistisk Folkeparti. Foto: kirsten Krog

COMPOUNDERS

MW Compounders er en dansk børsnoteret investeringsforening. Foreningen har investeret i 20-30 globale compounder-aktier.

Læs mere her: www.mwcompounders.dk

Kontakt: Johannes Møller 61 31 64 85

KLUMME

Hvorfor skriver jeg salmer?

Svaret er enkelt: Fordi vi fejrer gudstjenester. Og som Paulus siger: Troen kommer af det, der høres. Og ikke mindst af det, der synges. Dertil kommer også, som jeg skrev i forordet til min salmebog 'Som spirende paradisfrø': Salmer skal ikke alene synges. De skal også læses. For mange er salmebogen deres vigtigste andagtsbog. Og sådan håber jeg også, at mine salmer kan blive til spirende paradisfrø. Så med denne klumme inviterer jeg dig ind i mit salmeværksted.

Johannes Møllehave skriver om en stenhugger, der fortalte: Det er slet ikke så svært at hugge en hest ud af en sten. Man hugger bare alt det væk, som ikke er en hest. Ja, sådan! Det er det samme slidsomme arbejde, vi salmedigtere skal pålægge os. At skære væk for at nå ind til et nyt sprog. Ikke et moderne sprog. For det moderne sprog er allerede forældet i morgen. Men et poetisk sprog, der forsøger at kalde, vække, opmuntre og trøste.

Måske kan vi sammenligne salmedigtning med kirkekunst. Vi har et fælles ansvar. Kirken er ikke et forsamlingshus, men et helligt rum. Vi må som kunstnere tage vore sko af, fordi vi er på hellig grund. Vi skal give Vorherres store historie nye ord og billeder. Ideelt set skal en salme ligesom ellipsen have to brændpunkter: Den bibelske tekst og vores hverdag.

Men salmer er poesi. Det er ikke dogmatik på vers! Derfor skal vi lytte til Benny Andersen, når han siger: At digte er at vælge og fravælge, at trække enkelte oversete og trivielle ord ud af deres vante sammenhæng, at invitere dem sammen så de danner en hidtil uset sammenhæng. Vi skal invitere ord sammen, så de ord, der har haft hinanden til bords i mange hundred år, møder andre gode ord. Sagt lige ud: Gud og bud rimer godt nok ligesom håb og dåb. Nu ved vi det godt. Men det kræver både fantasi og inspiration. Og inspiration kommer af slid med stoffet. Men lader man imidlertid sine døre og vinduer stå åbne i sit salmeværksted, er der mulighed for Helligåndens gennemtræk. En linje dumper ned. En bærende ide. Og så er det ellers hårdt håndværksmæssigt slid.

Men vi må ikke glemme Kristus i vore nye salmer. Hvordan får vi skrevet om Jesus Kristus. Om hvordan han var. Og hvordan han er. For det er dybest set den væsentligste opgave, vi har. Men for at skrive kristologisk er det også væsentligt at skrive om synd. Det har ofte slået mig, hvor ofte et pragtfuldt Storm P citat kan åbne for at tale om skyld og synd: Jeg er ikke nogen stor synder, men lidt har vel også ret.

Ja, mon ikke! For - hjerter kan være så hårde / som uvejr, der kommer og går, /med kræfter, vi ikke kan styre /og ondskab, vi ikke forstår, som jeg skriver i en salme.

Vi har i mange år talt alt for teologisk korrekt og billedfattigt om døden og det evige liv. Og her har vi godt nok været meget mere teologisk korrekte end Jesus. Selvfølgelig kan vi kun tale om himlen og Paradis i billeder. Men det kan vi også. I min nye salmebog har jeg skrevet flere salmer om det evige liv og salmer til trøst.

Lad mig slutte med et par linjer fra et enkelt vers:

Vi har ikke lagt de døde
i den tavse intethed.
Gennem døden skal de møde
Gud i lys og kærlighed.

Niels Johansen,
forfatter og salmedigter

Følg Udfordringen på Facebook
og Instagram, hvis du vil holde dig opdateret på historier fra avisen.

Hovedstadens Kristne Gymnasium startede i 2018, så i disse dage udklækkes det sjette hold studenter. Foto: HKGYM

Hovedstadens Kristne Gymnasium har vokseværk og søger nye lokaler

"I år måtte vi afvise 20-25 unge mennesker på grund af pladsmangel," fortæller rektor.

"Vi glæder os hver dag over vores gymnasium, men vi har en udfordring med at finde et nyt sted," fortæller rektor Kurt Rønne fra HKGYM i Vanløse. Både på grund af pladsmangel og fordi det nuværende lejemål skal renoveres, står HKG overfor en flytning senest den 1. august 2027.

Når man er et nyt, lille gymnasium, er det ofte nemmere at afprøve noget nyt pædagogisk eller administrativt, for der er ingen "plejer", der skal aflives først, mener rektor. Foto: HKG

"Hovedstadens Kristne Gymnasium begyndte tilværelsen i 2018, og efter nogle lidt svære opstartsår (målt på antal elever) så er vi nu rigtig godt kørende. Denne sommer er vi nået til det sjette hold studenter, og til næste år vil alle vores seks klasser være fyldt op. Søgningen til HKGYM har været stødt voksende, og i år er vi desværre blevet nødt til at afvise 20-25 unge mennesker, der gerne ville være begyndt i 1.g til august, men vi har ikke mere plads," fortæller Kurt Rønne.

Altid allerede elsket

Hvad skyldes den store fremgang? Er det bare en fantastisk skole, en fantastisk ledelse, dygtige lærere, supermotiverede elever og eventyrlige rammer?

"Det synes vi ikke, for det er ikke sådan, vi oplever det i hverdagen. Tværtimod er vi ofte lidt bagefter, nogle elever er lidt for umotiverede, og der er lidt beskidt i krogene. Men vores koncept er godt. Vi er et lille gymnasium med ca. 140 elever. Vi har ikke mere end 24 i hver klasse, og så kender vi hinanden.

Derudover har vi vores kristne grundlag, som gør, at vi altid kan sige til hinanden "Du er altid allerede elsket", uanset om du fik 12 eller 02, uanset om det sidste forløb sad lige i skabet, og om den sidste elevsamtale gik godt eller ej.

Det gør noget ved hverdagen, og når vi løfter hovedet fra dagligdagens trivialiteter og småproblemer, så er vi både taknemmelige og stolte over den skole, vi har fået udviklet.

For det er et gymnasium med nærhed, faglig udvikling og plads til snakke om tro. Og i al beskedenhed så fornemmer vi, at andre gymnasier begynder at kigge lidt vores vej og tænker, "Hvad er det, de gør der?", og "Gad vide, om vi ikke kunne prøve på noget af det samme?" For når man er et nyt, lille gymnasium, så er det ofte nemmere at afprøve noget nyt pædagogisk eller administrativt, for der er ingen "plejer", der skal aflives først.

Så alt i alt er det godt at være på HKGYM."

Nødvendig flytning

Lige nu har HKGYM en udfordring. Og så kan man alt efter temperament kalde det "en brændende platform" eller "en spændende mulighed".

Om situationen fortæller Kurt Rønne:

"Vi skal flytte. Bygningen, som vi bor til leje i, skal renoveres, og det betyder, at vi skal finde et nyt sted i minimum 1½ år, men vi forventer, at flytningen bliver permanent. Når vi nu skal flytte, så vil vi gerne finde et sted, som er lidt større end de 900 m2, vi er stuvet sammen på nu. Så kunne vi også få plads til de 20-25 ansøgere, som vi sagde nej til i år, og som, vores venteliste indikerer, også vil være der de kommende år.

Den største udfordring er selvfølgelig at finde stedet. Og det er vi så nu i fuld gang med. Vi prøver at aktivere alle venner og bekendte i vores netværk for at se, hvilke muligheder der er.

Også Udfordringens læsere må rigtig gerne byde ind med gode ideer," understreger rektor, som slutter med denne opfordring:

"Hvis du ligger inde med en bygning på 1.500 m2 i København til en rimelig leje, så sig endelig til. Vi skal nok passe godt på dit hus i mange år fremover. Uanset hvad, så har HKGYM har vist, at det med et kristent gymnasium i København var en god idé. Og vi er ret fortrøstningsfulde mht. at finde et nyt sted. Vi har følt os ledt fremad i de sidste otte år og er sikre på, at det ikke stopper her. Vi skal nok finde hjem."

Bodil

KBH Frikirke, nu Haven, flyttede i foråret 2026 ind i Vandværket i Nordvest. Foto: Haven

KBH Frikirke skifter navn til Haven

Jacob Viftrup er ledende præst i Haven og national leder for Apostolsk Kirke i Danmark.

Af Simon Thidemann

Det er ikke længe siden, at KBH Frikirke flyttede fra deres historiske bygning på Frederiksberg til Vandværket i København Nordvest. Nu er der flere nybrud i den apostolske frikirke i København.

Nyt sted kræver tilsyneladende også nyt navn. I hvert fald har KBH Frikirke, der netop er flyttet i nye lokaler efter mange år på Frederiksberg, som man også har kunnet læse om her i avisen, valgt at ændre sit navn. Og det er der flere gode grunde til, fortæller ledende præst i kirken, Jacob Viftrup.

"Vi skifter navn, fordi vi ønsker et navn, som primært siger noget om, hvem vi er, og ikke, hvor vi er. Vi har en vision for at plante flere end de tre kirker, vi er nu, og vi tror også, vi skal plante uden for Danmarks grænser," fortæller Jacob Viftrup, med henvisning til at KBH Frikirke (nu Haven) hører hjemme på tre forskellige adresser hovedstadsområdet i henholdsvis Nordvest, Valby og Lyngby.

Jacob Viftrup fortæller desuden, at de i deres kirke i Lyngby også har blikket skarpt rettet mod Danmarks Tekniske Universitet (DTU), som har mere end 12.000 studerende og mere end 120 nationaliteter, og at kirken derfor har ønsket sig et navn, som kan udtales nemt på både dansk og engelsk.

Dansk eller engelsk

Haven kan både læses og forstås på dansk og engelsk, dog i to forskellige betydninger, men det vender vi tilbage til. I dette tilfælde er det som udgangspunkt meningen, at det nye navn skal udtales og forstås i sin engelske version.

> *"Vi skifter navn, fordi vi ønsker et navn, som primært siger noget om, hvem vi er, og ikke, hvor vi er."*

"Haven er et engelsk ord, som er let at sige for danskere, og den primære betydning er en havn eller et sikkert sted. Haven bygger en bro fra vores rødder i København - Copenhaven - og fra vores gamle logo, som er et skib," forklarer Jacob Viftrup om nogle af tankerne bag det nye navn.

Netop betydningen 'havn' indeholder mange associationer, som har været medvirkende til, at det lige netop blev det navn.

"Haven inviterer til at komme ind i en tryg havn og blive udrustet til livet gennem troen på Jesus, som er vores mission. Jesus er fyrtårnet i havnen, der lyser for mennesker og giver retning. Haven inviterer til at finde hjem i et forpligtende fællesskab, og samtidig er Haven også et sted i bevægelse, et ressourcecenter, der sender mennesker ud i livet og ud i hverdagen med troen - og gerne også ud for at plante flere kirker."

Samme navn i Aarhus

Mens Haven er et nyt navn i København, er det ikke tilfældet i Aarhus, hvor der allerede findes en anden apostolsk kirke med navnet 'Haven'.

"Vi har talt med vores venner i Haven-Aarhus, som er en del af det apostolske netværk, ligesom vi er. Vi er enige om, at det kun er glædeligt, at vi på den måde kommer til at pege hen på hinanden, omend vi stadig er selvstændige kirker - og vi er jo kirke for mennesker, der bor i vores lokalmiljøer, og de er ikke optaget af, om der er en kirke i den anden ende af landet med samme navn," siger Jacob Viftrup.

Fungerer også på dansk

Mens engelsksprogede mennesker naturligt vil læse det nye navn i sin engelske version, vil mange danskere formentlig i lige så høj grad læse ordet, som det helt almindelige danske ord med grønne associationer til et område med græs, blomster og træer - og det kan også godt gå an, forsikrer Jacob Viftrup.

"Den sekundære betydning af Haven vil være det danske ord have - som nogen nok vil læse det ved først øjekast. Men det er en positiv association for os, og vi er også et sted, hvor mennesker kan vokse i deres tro på Jesus og blomstre med de gaver og talenter, Gud har lagt i os alle."

Det nye navn blev officielt annonceret søndag den 14. juni i forbindelse med en af kirkens gudstjenester.

GospelTeens holdt en minikoncert på Rådhuspladsen i 2012. Foto: GospelFamily

Julegospelmusical og fællessang på Rådhuspladsen

Af Eilis Jokszies

GospelFamily i Aabenraa vil have København til at høre om Jesus og synge gospel og søger folk, som vil være med i projektet.

Mens de fleste af os mest går og tænker på den kommende sommerferie, har Torben S. Callesen hovedet fuld af juletanker. Han er manden bag diverse gospelmusicals, og lige nu er han gået i gang med et nyt projekt, som han søger partnere til.

Gospel Musical Akademiet i Aabenraa har nemlig fået lov til at skabe en julegospelfest med julegospelmusical og fællessang på Rådhuspladsen i København 12. december 2026 fra kl.15 til 18.

Selvom Gospel Musical Akademiets kor har optrådt endda nogle gange på Rådhuspladsen, så bliver denne gang noget helt andet.

Der er allerede nu booket en stor mobilscene ind med stor LED-skærm og professionelle fronthøjttalere og stor lys- og lydopsætning. Det bliver de rutinerede GospelTeens, der kommer til at gøre Juleevangeliet levende for Københavns befolkning med deres julegospelmusical 'Min Himmelske Jul'.

Fællessang

GospelFamily vil ikke bare optræde med en musical, men vil også inddrage publikum i fællessang. Derfor ønsker de at invitere Københavnske gospelkor og solister ind, som kan lede fællessangen, så julen bliver sunget ind med et brag.

"Sikke en fest det kunne blive, hvis vi kunne mødes omkring en julefødselsdagsfest med masser af sang, juleevangelium og fællesskab," siger Torben S. Callesen.

Han håber, det kan blive en sand julegospelfest for hele familien. GospelTeens kommer til at invitere publikum ind til både fællessang og dans til Juleevangeliets julesange.

Søger partnere

Der er et stykke tid til den 12. december, men tingene skal forberedes i god tid. Derfor søger Gospel Musical Akademiet lige nu efter partnere, som vil hjælpe med at bakke op om arrangementet enten i form af økonomisk støtte, forbøn, nye idéer til at gøre dagen festlig eller noget helt andet.

"Det kan være kirker, kirkelige fællesskaber, firmaer eller privatpersoner," siger Torben S. Callesen.

Henvendelse kan ske til Gospel Musical Akademiets korleder Torben S. Callesen.

LEDERARTIKEL

Jesus standser ved dem, som andre går forbi

Der sker så mange vilde ting i verden og i Danmark, og alligevel er det denne simple udtalelse, "Jesus standser ved dem, som andre går forbi," som jeg hørte for nogle uger siden – vist nok i en andagt fra Stille Stunder – som bliver ved med at komme tilbage til mig, og som jeg ikke kan lade være med at dele her i lederartiklen.

Der er mange andre ting, man kunne argumentere for, at jeg burde bruge lederpladsen til i stedet for.

Jeg kunne bruge tid på at fundere lidt over Folkemødet på Bornholm og de mange kristne organisationer, der bruger rigtig mange penge på at være derovre, men som dog trods alt også alle beretter om nogle rigtig gode dage med masser af samtaler om kirke og tro. Rent netværks- og indflydelsesmæssigt et vigtigt sted at være for kirken.

Jeg kunne også godt fortsætte i sporet fra sidste uges avis, hvor vi skrev om det nye regeringsgrundlag, hvor der ikke står noget om Danmark som et kristent land, eller det faktum, at kirkeministeriet nu ikke længere har sit eget selvstændige ministerium – et faktum, der for øvrigt nok ikke gør en væsentlig åndelig forskel i vores land.

Man kunne også tage urolighederne i Belfast, som er lige så ondskabsfulde, som det folkene bag urolighederne er utilfredse med. Man kunne tage krigen i Iran og Libanon, hvor mange vestlige mediers mishag med Donald Trump tilsyneladende får dem til at glemme, hvad præstestyret i Iran har på samvittigheden. Man kunne tage de konstante skænderier på sociale medier mellem Free Palestine-bevægelsen og kritikere af samme bevægelse, som imponerende nok lader til at lykkes med at hade hinanden mere og mere, jo mere de skriver om hinanden.

Det er desværre ikke svært at finde ondskab i verden, og det er desværre heller ikke særlig let at bekæmpe den. Men det skal selvfølgelig ikke afholde os fra altid at forsøge.

Der foregår så meget, som er vigtigt, og som vi bør være opmærksomme på og blande os i som kristne og som kirke. Men som en lille grøn oase i en fortravlet og larmende storby, kan det være godt at stoppe op, når vi hører eller ser noget helt andet. Noget, der stikker ud. Som for eksempel: "Jesus standser ved dem, som andre går forbi." Der er så meget indhold og ro i den sætning, at det er værd at lade sig inspirere af – uanset hvad vi ellers er optaget af.

Jesus standser ved dem, som andre går forbi. Det gælder alle, lige fra de rigeste til de fattigste. Fra den rige landsforræder til den fattige tigger. Fra det lille barn til den granvoksne præst. Fra en udsat kvinde til en privilegeret militærmand fra en fremmed magt. Fra den oprørske modstandsmand til den filosofiske tænker. Hvis vi kan lade os inspirere af det blik og af den kærlighed, så sætter det mange ting her i livet i et andet perspektiv.

Hvis jeg er rigtig frimodig, kan jeg måske gøre som to af Jesu disciple, da de mødte en tigger. De havde ingen penge, men i stedet tilbød de at bede for manden. Kære ven, jeg har ingen penge, men jeg vil gerne bede til Jesus om, at han må give dig, hvad du har brug for – åndeligt, fysisk og materielt. Og du, rige nabo, med dine luksusproblemer, lad mig høre om dem – og hvis muligheden byder sig, kan jeg dele noget med dig, der er langt vigtigere.

Det er superfint at arbejde politisk, at deltage i samfundsdebatten, påvirke i de rigtige netværk osv. for at udbrede eller fastholde kristne værdier i vores land – men det er svært for mig at komme i tanke om noget, der er vigtigere end dette, "at Jesus standser ved dem, som andre går forbi". Når du fyldes med had, forargelse eller væmmelse over mennesker, så husk på det. Når du helst går forbi dem, som Jesus standser ved, så husk på det igen. Når du selv føler dig overset eller forkert, så husk på det endnu engang.

Simon Thidemann
Ansvarshavende redaktør

UGENS PRÆDIKEN

Af Dorthe Lykke Jensen

Landsleder for Børn & Tro,
læreruddannet og med en
Master i kultur og teologi.

Det er hårdt at være storebror!

Indimellem kan jeg godt føle en vis sympati med storebroren i dagens tekst, da jeg selv har fem mindre søskende. Jeg elsker dog dem alle sammen meget højt og ser det som et stort privilegium, når jeg står sammen med dem i livets op- og nedture.

Børn & Tros event sammen med Vrå Baptistkirke, der som en 'storebror-aktion' gav mulighed for at række ud til byen og vise dem troen. Foto: Sara Borregaard Christensen

At være godt træt af sin lillebror

Det er vist ikke lige sådan, at storebroren i dagens historie har det med sin bror… Han virker til at være godt træt af sin lillebror – og måske med rette. Lillebroren beder om at få sin del af arven udbetalt, mens faren stadig lever. Faren er formentlig nødt til at sælge ud af sit kvæg og måske af sin jord for at kunne udbetale arven. Denne jord har nok været i familiens eje i generationer. Naboer må have undret sig og nok også mistet en god portion respekt for familien. Hele denne situation må have påvirket storebroren rigtig meget.

Storebror som mellemmand?

Ifølge nogle bibelhåndbøger var det faktisk den ældste søns job at gå ud og finde sin lillebror og formidle forsoning mellem far og søn som en slags mellemmand. Og måske har han faktisk opsøgt sin bror? I vers 30 kan vi nemlig læse, at han har en indgående viden om, hvad lillebror har lavet, mens han har været væk.

Det er dog ikke storebror, der skaber forsoning. I stedet er han tvær og sur på både far og lillebror. Og her adskiller denne lignelse sig fra de to andre lignelser i Lukas 15, der også handler om at miste og finde. Jesus fortæller disse tre lignelser som svar til farisæerne og de skriftkloge, efter at de har brokket sig over, at han bruger tid sammen med syndere. I de to første lignelser om det forsvundne får og den tabte mønt leder ejeren intensivt efter det mistede og fester, når det bliver fundet.

Jesus udfordrer farisæerne

I de første lignelser er det, som om Jesus forklarer, hvorfor han opsøger syndere. Men med denne sidste lignelse om den fortabte søn sætter han ekstra hårdt ind over for farisæerne og de skriftkloge. Det er, som om han mellem linjerne siger: "I er broren! I bør som minimum glæde jer med mig, hver gang en synder søger mig! Men hvis vi sætter tingene lidt på spidsen, så er det faktisk jeres job som "storebror" at hjælpe med denne forsoning. I bør være dem, der går ud og finder de fortabte!"

Når storebror og lillebror sammen søger Gud

I Børn & Tro samarbejder vi med mange forskellige kirker, der ønsker at række ud til børn og familier i deres nærmiljø. For nylig afholdt vi et kæmpe event sammen med Vrå Baptistkirke. Der var fuld gang i alverdens sjov og spas hele lørdagen, men et sted på pladsen stod også nogle bønnestationer med forskellige kreative muligheder for at bede en bøn. I løbet af dagen så vi et par gange nogle børn fra kirken, der tog deres venner fra byen med over til bønnestationerne og forklarede dem, hvordan de kunne bede til Gud. Sikke et smukt eksempel på en "storebror" i troen, som formidler kontakt mellem sin "lillebror" og sin himmelske far!

Men nu bør vi feste

I slutningen af den tredje lignelse irettesætter faren sin ældste søn: "Mit barn, du er altid hos mig, og alt mit er dit. Men nu burde vi feste…" Han indbyder sin ældste søn til at tage del i festen for lillebror, der er blevet fundet igen.

Hvor er det fantastisk at vide, at vi altid er i vores himmelske fars nærvær. Han ønsker det bedste både for os – men også for verden omkring os! Tænk, at han har givet os det store privilegium at være med til at skabe forsoning mellem Gud og mennesker. Sikke en mulighed – sikke en fest!

Prædikentekst: Luk. 15, 11-32

Den fortabte søn

Jesus sagde også: »En mand havde to sønner. Den yngste sagde til faderen: Far, giv mig den del af formuen, som tilkommer mig. Så delte han sin ejendom imellem dem. Nogle dage senere samlede den yngste alt sit sammen og rejste til et land langt borte. Der ødslede han sin formue bort i et udsvævende liv; og da han havde sat det hele til, kom der en streng hungersnød i landet, og han begyndte at lide nød. Han gik så hen og holdt til hos en af landets borgere, som sendte ham ud på sine marker for at passe svin, og han ønskede kun at spise sig mæt i de bønner, som svinene åd, men ingen gav ham noget. Da gik han i sig selv og tænkte: Hvor mange daglejere hos min far har ikke mad i overflod, og her er jeg ved at sulte ihjel. Jeg vil bryde op og gå til min far og sige til ham: Far, jeg har syndet mod himlen og mod dig. Jeg fortjener ikke længere at kaldes din søn; lad mig gå som en af dine daglejere. Så brød han op og kom til sin far. Mens han endnu var langt borte, så hans far ham, og han fik medynk med ham og løb hen og faldt ham om halsen og kyssede ham. Sønnen sagde til ham: Far, jeg har syndet mod himlen og mod dig. Jeg fortjener ikke længere at kaldes din søn. Men faderen sagde til sine tjenere: Skynd jer at komme med den fineste festdragt og giv ham den på, sæt en ring på hans hånd og giv ham sko på fødderne, og kom med fedekalven, slagt den, og lad os spise og feste. For min søn her var død, men er blevet levende igen, han var fortabt, men er blevet fundet. Så gav de sig til at feste. Men den ældste søn var ude på marken. Da han var på vej hjem og nærmede sig huset, hørte han musik og dans, og han kaldte på en af karlene og spurgte, hvad der var på færde. Han svarede: Din bror er kommet, og din far har slagtet fedekalven, fordi han har fået ham tilbage i god behold. Da blev han vred og ville ikke gå ind. Hans far gik så ud og bad ham komme ind. Men han svarede sin far: Nu har jeg tjent dig i så mange år og aldrig overtrådt et eneste af dine bud; men mig har du ikke givet så meget som et kid, så jeg kunne feste med mine venner. Men din søn dér, som har ødslet din ejendom bort sammen med skøger – da han kom, slagtede du fedekalven til ham. Faderen svarede: Mit barn, du er altid hos mig, og alt mit er dit. Men nu burde vi feste og være glade, for din bror her var død, men er blevet levende igen, han var fortabt, men er blevet fundet.

Bibelteksten bringes med tilladelse fra Det Danske Bibelselskab og er fra den autoriserede oversættelse af Bibelen fra 1992. © Det Danske Bibelselskab 1992.

Spørg panelet

Panelet varierer mellem at tage emner op, som de selv er stødt på, og at svare på spørgsmål fra læsere eller mennesker, de har haft en samtale med. Brian Duus Nørgaard svarer på spørgsmål om kirken og de sociale medier

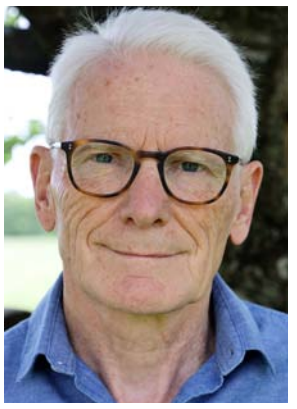

Hvordan kan vi bruge AI i kirkens skriftlige kommunikation?

En tekst skrevet med hjælp af kunstig intelligens (AI) kan være flot og velformuleret. Men den efterlader sig ofte et typisk AI-fingeraftryk, der får formuleringerne til at virke intetsigende og upersonlige.

Omvendt kan AI brugt med omtanke kvalificere vores kirketekster. Den kan gøre vores kommunikation skarpere.

Pas på med poleret sprog

Jeg kan fx bede AI om at skrive en kort tekst til kirkens Facebook-side. Den skal handle om kaffe og fællesskab efter gudstjenesten.

AI toner frem med denne formulering:

Efter gudstjenesten er der mulighed for kaffe, nærvær og fællesskab — en stund med gode samtaler, nye relationer og meningsfulde møder på tværs af alder og livssituation.

Vi får en sætning fuld af abstrakte værdiord og en inkluderende generalisering. Absolut en stilistisk flot tekst med god rytme. Men intetsigende. For vi har svært ved at se situationen for os.

En AI-tekst er billedskabende, når læseren kan se situationen for sig. At nogen fx snakker og drikker kaffe sammen. Foto: Kevin Albin Jensen, Åbenkirke Media.

Teksten ligner noget, et fortravlet reklamebureau kunne have skrevet.

Bed AI om konkrete billeder

Vi kan i stedet bede AI om at skrive en billedskabende tekst. Fx om nogle mennesker, der sidder rundt om et bord og taler med hinanden med en varm kop kaffe i hånden efter gudstjenesten. Teksten skal være i 'du-form'.

Vi understreger, at formuleringen skal være renset for AI's polerede reklamesprog.

AI byder ind med denne sætning:

Efter gudstjenesten kan du nyde en rygende varm kop kaffe, trække stolen tæt ind til bordet og falde i snak med ham eller hende, der sidder lige over for dig.

Denne tekst er ikke så prangende som den første. Men som læsere kan vi forestille os to mennesker med kaffe i hånden og i snak med hinanden. Dét er tekstens styrke frem for abstrakte formuleringer om kaffe og fællesskab på tværs af alder og livssituation.

Eksemplet viser, at AI fungerer bedst, når vi giver den konkrete input. Det gælder både korte opslag og længere tekster.

Brug AI som sparringspartner

Når det handler om længere tekster, er mit råd, at vi starter med at skrive det hele selv. Det sikrer, at vi har kontrollen over teksten. Derefter kan vi bruge AI som sparringspartner.

I min skriveproces går jeg i dialog med AI-en, som om den var en person. Jeg vurderer dens forslag til forbedringer. Hvis jeg ikke er helt tilfreds med resultatet, dirigerer jeg den i en lidt anden retning, hvor den så byder ind med nye forslag.

Jeg kan fx bede om at få rettet mine tekster for stavefejl.

Jeg kan også opfordre AI'en til at være kreativ. Fx til at komme med bud til en overskrift med bogstavrim på et SoMe-opslag. Eller skyde ind med forslag til underoverskrifter til en artikel.

Det kan også være mine pointer i en pressemeddelelse, som den skal gøre mere tydelige.

Bevar din egen stemme

Ved at bruge AI bliver mine formuleringer strammet op. Den hjælper med, at mit budskab i teksten står skarpere og mere interessant.

Men det er vigtigt for mig, at 90 procent af den færdige tekst stadig er min. At den er kendetegnet af min tone og ikke af en poleret og intetsigende reklameretorik.

AI kan bruges i kirkens kommunikation. Men ansvaret for sproget og budskabet er stadig vores.

Et glimt fra bogen Tankemylder. Himmelske hjulspor

Af Poul Henning Krog

Bogens pointe er at spejle sig i Elias, Paulus og Peter, når det gælder deres kamp mod tankemylder. For yderligere at forstå dem og os anlægges fire psykologiske modeller ind over biografien og teologien. En af de fire modeller er min egen Hestevognsmodel.

Hestevognsmodellen handler kort fortalt om, at Jesus er kusken (herren), der styrer de fire heste, som er spændt for vores livsvogn – hestevognen. De fire heste er gudgivne gaver: Vilje, følelser, intellekt og krop.

De fire 'heste' kan hver især blive ramt. Det centrale er imidlertid, at kusken, der styrer hesten, kender vejen og retningen. Gud har lagt forudberedte gerninger klar til os. Vi skal ikke opfinde livet, men med kusken som herre ride ind i det, Gud har beredt.

Når en hest rammes, er det ikke hele hesten, der rammes, men en del af hesten og i et begrænset tidsinterval. Når det sker, kan hele vogntoget påvirkes.

Det kan være nødvendigt, at kusken sætter farten ned, eller at der tages en pause. Gud ved altid, hvad der er bedst. Der er tid til at hvile og tid til at arbejde. Der er tid til trøst og lægedom og tid til engagement.

Når vi har fokus på tankemylder, er det intellekthesten, der er ramt. Tankemylderet påvirker hele hesten og endda hele hestevognen. Det er her, at kusken må gribe ind.

Apostlen Peter er et godt eksempel fra Bibelen på et menneske, der kæmper med tankemylder og indre uro. Flere steder i evangelierne ser vi, hvordan Peter reagererede spontant, blev grebet af frygt, tvivl eller overmod, men samtidig længtes han efter at følge Jesus og gøre det rette.

Viljen

Peter havde en stærk vilje og et ønske om at følge Jesus. Han var ofte den første til at træde frem og erklære sin trofasthed. Da Jesus gik på vandet, var det Peter, der ville prøve det samme, men hans vilje blev udfordret af tvivl, og han begyndte at synke.

Følelserne

Peter var følelsesmæssigt engageret, både når han var begejstret, og da han blev bange. I Getsemane Have, hvor Jesus blev arresteret, trak Peter sit sværd som et udtryk for overvældende følelser, der fik ham til at handle spontant.

Intellektet

Peter havde også brug for at forstå, hvad der skete. Han stillede ofte spørgsmål til Jesus og forsøgte at regne ud, hvad det hele gik ud på. Da Jesus talte om sin død, forstod Peter ikke meningen og modsagde ham. Han ville handle ud fra sin egen forståelse.

Kroppen

Peters krop var med i alt, hvad han gjorde – han gik på vandet, han løb til graven påskemorgen, og han var fysisk nærværende, både når han handlede modigt, og når han svigtede.

Samspillet med kusken – Jesus

Hestevognsmodellen viser, at alle fire heste skal være med på rejsen, men det er Jesus, der er kusken og ham, der styrer retningen. Peters liv illustrerer, hvad der sker, når én af hestene (vilje, følelser, intellekt eller krop) begynder at tage over og vil bestemme kursen.

Tankemylder i intellekthesten kan påvirke følelseshesten, så den bliver forvirret. Kropshesten får måske fysiske symptomer, og viljeshesten går helt i stå. Hestene trækker måske i hver sin retning, og i forvirringen overhøres de signaler, der kommer fra kusken.

Da Peter blev ramt i 'følelseshesten' med tårer og frygt, greb Jesus ind. Når viljen ville for meget, som da Peter lovede aldrig at fornægte Jesus, lærte han, at det er nødvendigt at overgive styringen til Jesus. Og når kroppen handlede før hjertet, måtte Peter lære ydmyghed. Når intellektet ikke kan forstå Guds planer, måtte Peter lære at stole på, at Jesus har overblikket.

Peters kamp med tankemylder viser os, hvor vigtigt det er at lade alle fire heste – vilje, følelser, intellekt og krop – spille sammen, men samtidig anerkende, at det er Jesus, der skal have tømmerne.

I vores eget liv kan vi genkende og spejle os i Peters oplevelser: Vi bliver trukket i mange retninger, men inviteres til at stole på, at Jesus som kusk vil føre os ad de veje, Gud har tilrettelagt for os.

Hvordan anvender du ovenstående inspiration i dit eget liv? Helligånden vil hjælpe dig, så du med Jesus som kusk kan nyde rejsen, så de fire heste harmonisk følges ad i tempo og retning ind i Guds forudberedte gerninger.

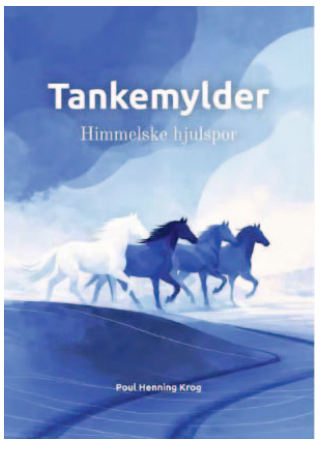

Poul Henning Krogs bog Tankemylder. Himmelske Hjulspor er udgivet på Udfordringens Forlag.

Spørg panelet

Anne Manning-Pedersen er teolog, bibellærer og rådgiver og en del af Udfordringens svarpanel. Læs mere om Anne og find yderligere kontaktinfo på www.annemanning.dk.
Skriv dit spørgsmål til info@annemanning.dk. Du vælger selv, om du vil være anonym eller offentliggøre dit navn.
Panelet varierer mellem at tage emner op, som de selv er stødt på, og at svare på spørgsmål fra læsere eller mennesker, de har haft en samtale med.

Skal man tro på alt det, Bibelen siger, for at kunne kalde sig troende?

Kære Anne

Jeg er begyndt at læse min bibel med det formål at læse den færdig på et år. Nogle af de ting, jeg læser, er så absurde! Er det vigtigt at tro på alt, hvad Bibelen siger, når jeg kalder mig selv troende?

Jeg har svært ved at tro på jomfrufødslen - eller at Jesus og Peter gik på vandet! Disse ting er i modstrid med videnskaben og de naturlove, vi kender til. Jeg håber, du kan give mig et bibelsk perspektiv på min kamp!

Ivrig efter at lære,
Andreas

Djævelen fristede Eva til at tvivle på det, Gud havde sagt. Senere prøvede han også at friste Jesus til at gøre det, men Jesus stod fast og tvivlede ikke på Guds ord - og derfor kunne han blive verdens frelser.
Illustration: Bigstock

Kære Andreas

Tillykke med din plan om at læse Bibelen igennem på et år. Jeg synes, det er en god start på din discipelskabsrejse. Jesus kaldte sine disciple til at gøre disciple - de skulle gå ud i hele verden og tale, som han havde lært dem, uden at gå på kompromis med sandheden, uanset omkostningerne. Den bedste måde at lære dette på er at læse og adlyde Bibelen.

Nu til dit spørgsmål - jeg er enig i, at der er mange ting i Bibelen, der lyder absurde, men det betyder ikke, at de er umulige, især hvis vi tror, at Gud er almægtig og kan gøre hvad som helst! Enhver, der begynder at vælge og vrage, hvad de kan eller ikke kan tro på, fordi det ikke er bakket op af videnskab eller naturlove, er i reel fare for at blive afsporet fra troen, for hvor sætter man grænsen for, hvad man kan eller ikke kan tro på?

I min egen discipelskabsvandring er der nogle skriftsteder, der hjælper mig, især når jeg læser noget, jeg synes lyder for absurd til at være sandt. Det første skriftsted er 2. Timoteus 3,16-17, som siger, "Ethvert skrift er indblæst af Gud og nyttigt til undervisning, til bevis, til vejledning og til opdragelse i retfærdighed, så at det menneske, som hører Gud til, kan blive fuldvoksent, udrustet til al god gerning."

Hvor kommer tvivlen fra?

Med denne præmis er det første spørgsmål, jeg stiller mig selv: Tror jeg på dette? Hvis jeg tror, at hele Skriften er inspireret af Gud selv, er der ingen plads til, at jeg tvivler på noget skriftsted, jeg læser, uanset om jeg forstår det eller ej.

Jeg bruger bevidst ordet tvivl her, fordi det at tvivle og det at stille spørgsmål er to forskellige ting. At stille spørgsmål er helt i orden, for det er gennem spørgsmål, at vi begynder at forstå Bibelen.

Men tvivl er en helt anden sag. Det var, hvad Eva gjorde i 1. Mosebog kapitel 3, da djævelen kom og spurgte hende: Har Gud virkelig sagt…?

Faktisk gjorde han det samme med Jesus - Gud selv i kød og blod. I Matthæus 4,3 begyndte djævelen med: "Hvis du er Guds søn…".

Hvad lavede djævelen først med Eva og derefter med Jesus? Han satte spørgsmålstegn ved noget, som Gud allerede havde sagt. I Matthæus 3,17 sagde Gud: "Dette er min elskede søn…". Det var dette ord fra Gud, som djævelen forsøgte at underminere ved at stille et spørgsmål, der antydede, at Gud ikke rigtig mente, hvad han sagde.

Med Eva lykkedes det djævelen at så tvivlens frø om, hvad Gud havde sagt, og resultatet er den triste historie om menneskeheden, som du og jeg lever i den dag i dag. Men i Jesu tilfælde lykkedes det ikke djævelen at undermi-

"Hvis jeg begynder at tvivle på én ting i Bibelen, varer det ikke længe, før denne tvivl-virus spreder sig som en sygdom til alt i Bibelen, som jeg ikke forstår eller er uden for min fatteevne."

nere Guds ord, og det resulterede i tilbuddet om forløsning for hele menneskeheden, altså den frelse, som du og jeg er så privilegerede at have del i som Jesu disciple.

Jesu sidste befaling til sine disciple var at "gøre disciple" ved at lære mennesker alt, hvad han havde lært dem. Jeg tror, at vi implicit kan sige, at en af de allerførste ting, som Jesus lærte folk gennem sin livsstil, var det at tro på Guds ord uden at tvivle.

Det betyder selvfølgelig ikke, at vi kan forstå alt, hvad Bibelen siger. Og det er også sandt, at vi sætter spørgsmålstegn ved det, vi ikke forstår. Her er det så, at fjenden bruger anledningen til at så tvivl med spørgsmål, der har potentiale til at afspore vores tro.

En virus, som spreder sig

Hvis jeg begynder at tvivle på én ting i Bibelen, varer det ikke længe, før denne tvivl-virus spreder sig som en sygdom til alt i Bibelen, som jeg ikke forstår eller er uden for min fatteevne.

- Delte Det Røde Hav sig virkelig for omkring 6 millioner mennesker, så de kunne krydse det på tørt land? Hvordan kan det være sandt, at 185.000 mænd blev slået ihjel på én nat, selv før modstanderens hær vågnede om morgenen og påbegyndte kampen? Hvordan kan en mand, der var født blind, bare begynde at se? Hvordan kan en mand, der var lam fra fødslen, bare begynde at gå uden nogen medicinsk indgriben?

Disse ting er absurde i vores øjne, men ikke for Gud. Bibelen siger, at han er Skaberen, og hvis vi tror på det, burde det ikke være umuligt at tro, at han kan skabe øjne ud af ingenting eller endda tilsidesætte sine naturlove for at gøre en jomfru gravid eller lade to mænd gå på vandet.

Den onde fjerner ordet

Når jeg læser noget i Bibelen, som jeg ikke forstår, hjælper Jesu forklaring af lignelsen om sædemanden i Matthæus 13. Han siger i vers 19: "Når nogen hører ordet om Riget og ikke forstår det, kommer den onde og river det væk, der blev sået i hans hjerte."

Dette fortæller os, at hvis vi ikke forstår skriften, er det højst sandsynligt, at Djævelen kommer og tager det fra os. Dette kan betyde, at vi ikke husker, hvad vi læser.

Men i samme kapitel i vers 11 siger Jesus: "Til jer er det blevet givet til at forstå Rigets mysterier…". Det betyder ganske enkelt, at vi har potentialet til at forstå de svære ting i Bibelen, men vi læser, at Jesus stadig skulle forklare betydningen af lignelsen for disciplene i vers 18-23.

Ligesom disciplene havde Jesus, har vi Helligånden som vores hjælper, og ligesom disciplene bad Jesus om hjælp til at forstå de ting, han sagde, kan vi bede Helligånden om at hjælpe os med at forstå Bibelen som det, Gud siger til os.

Jeg har fundet ud af, at dette virker, og meget af min forståelse af skrifterne kommer fra at bede om Helligåndens hjælp, når jeg har det svært med at forstå.

Betyder det, at jeg forstår alt? Slet ikke! Hvis jeg sagde, at jeg forstår alt i Bibelen, ville jeg være meget hovmodig. Hvis jeg troede det, ville jeg ikke have brug for stadig at studere og lære efter at have læst Bibelen mange gange i de 55 år, jeg har været discipel.

Vi har ansvar for at adlyde det, vi forstår

5. Mosebog 29,28 er et andet skriftsted, der hjælper, når jeg ikke forstår noget af det, jeg læser - og samtidig ikke ønsker at åbne en dør for, at djævelen kan komme til mig med sine snedige spørgsmål, der kan få mig til at tvivle på Bibelen.

Der står, "De skjulte ting hører Herren vor Gud til; de åbenbare hører for evigt os og vore børn til, for at vi må følge alle ordene i denne lov." Det betyder, at det, jeg forstår, har jeg et ansvar for at adlyde og give videre til den næste generation, og det, jeg ikke forstår lige nu, kan jeg roligt overlade i Guds hænder, så han kan åbenbare det for mig, når han vil.

"Ligesom disciplene havde Jesus, har vi Helligånden som vores hjælper, og ligesom disciplene bad Jesus om hjælp til at forstå de ting, han sagde, kan vi bede Helligånden om at hjælpe os med at forstå Bibelen som det, Gud siger til os."

Matthæus 13,11-12 fortæller os, hvorfor vi har fået privilegiet at forstå Bibelen, og hvad der sker, når vi forstår og adlyder den. Efter at Jesus sagde, "Jer er det givet at kende Himmerigets hemmeligheder, men de andre er det ikke givet," tilføjede han, "For den, der har, til ham skal der gives, og han skal have overflod; men den, der ikke har, fra ham skal selv det tages, som han har."

Det betyder, at de, der forstår og adlyder, vil få mere forståelse, så de kan adlyde mere, og det er sådan, vi gør fremskridt i vores vandring som disciple.

Jesus sagde i Matthæus 10,25, at en discipel skal blive som sin Mester. Som Jesu disciple bliver vi mere som ham, hver gang vi efterligner ham ved at vælge at tro på og adlyde Ordet, selv når vi ikke forstår det.

Der er mange teologiske forklaringer på dit spørgsmål, Andreas, men pladsen tillader mig ikke at gå i dybden med dem. Men det, jeg har forklaret her, burde kunne hjælpe enhver med at undgå at falde i den fælde at ræsonnere sig ud af troen og lydigheden overfor alt det, Gud befaler og forventer af os ifølge Bibelen.

Jeg håber, at disse skriftsteder må hjælpe dig til fortsat at elske at læse din bibel - ligesom de også hjælper mig!

Anne

Kunstig Intelligens kan ikke frelse mennesker, siger pave Leo XIV. Han mener, at vi skal sætte menneskets gudgivne værdighed før kunstig intelligens.

Illustration: Bigstock

AI må ikke blive et nyt Babelstårn

Af Iben Thranholm

Pave Leo XIV advarer i sin første rundskrivelse mod at gøre teknologien til menneskets frelser og opfordrer til at sætte menneskets gudgivne værdighed før kunstig intelligens.

Vil AI blive menneskeheden til gavn eller til skade i fremtiden? Det er et af de store spørgsmål, som hele verden lige nu er optaget af. En af dem, der sætter ord på de dybere spørgsmål bag den teknologiske udvikling, er pave Leo XIV. Hans første rundskrivelse, *Magnifica Humanitas* – "Den storslåede menneskehed" – handler om menneskets værdighed i en tid, hvor kunstig intelligens udfordrer vores forståelse af, hvad det vil sige at være menneske.

For paven er spørgsmålet om AI ikke først og fremmest teknologisk, men åndeligt. Han spørger, om teknologien hjælper mennesket til at udfolde dets gudgivne kald, eller om den risikerer at gøre mennesket til alene data, effektivitet og kontrol.

Udgangspunktet for hele rundskrivelsen er Bibelens lære om mennesket som skabt i Guds billede, og at enhver person har en ukrænkelig værdi, som ingen teknologi kan erstatte eller måle.

Ifølge pave Leo XIV ligger menneskets storhed ikke i dets intelligens alene, men i dets evne til at elske, tage ansvar, skabe relationer og leve i fællesskab med Gud og næsten. Kunstig intelligens kan efterligne menneskets måde at tænke på, men den har ingen medfødt samvittighed, evne til barmhjertighed eller moralsk ansvar. Det har mennesker derimod, og derfor er de meget mere end blot en avanceret udgave af en maskine.

Babelstårnet

Et af rundskrivelsens vigtigste bibelske billeder er fortællingen om Babelstårnet (1. Mos. 11,1-9). Her forsøgte menneskene at bygge et tårn, der nåede helt til himlen. De ville sikre sig storhed, magt og kontrol uden Gud. Resultatet blev splittelse og forvirring.

Paven ser Babel som en advarsel til den moderne verden. Teknologien bliver farlig, når mennesket begynder at tro, at det selv kan skabe frelse, fuldkommenhed og kontrol over tilværelsen. Kunstig intelligens kan være et nyttigt redskab, men hvis mennesket gør teknologien til sin frelser, gentager vi Babels fejl. Paven peger på, at teknologisk magt uden moral og visdom kan føre til nye former for ufrihed og umenneskelighed.

Jerusalems genopbygning

Over for Babel opstiller pave Leo XIV et andet bibelsk billede: genopbygningen af Jerusalems mure under Nehemias' ledelse (Neh 2-6). Efter eksilet lå Jerusalem i ruiner, men folket samledes om at genopbygge byen sten for sten. Arbejdet handlede ikke om menneskelig storhed, men om at genoprette det fællesskab og den orden, som Gud havde kaldet sit folk til.

For paven er genopbygning af Jerusalem den rette måde for mennesker at bruge sin skaberkraft på. Teknologi bør ikke blive et middel til, at mennesket sætter sig på Guds plads eller til at samle magten hos nogle få. Den bør bruges til at styrke fællesskaber, beskytte de svage og fremme det fælles gode. Hvor Babel symboliserer kontrol og at ophøje sig selv, symboliserer Jerusalem tjeneste og at bygge noget op sammen.

Af samme grund advarer pave Leo XIV mod udviklingen af AI-systemer, der fratager mennesker ansvar for deres handlinger. Han nævner særligt overvågningsteknologier, manipulation af information og våbensystemer, hvor alene maskiner kan komme til at træffe beslutninger om liv og død. Når mennesket overlader moralske valg til algoritmer, så giver det også slip på sit eget ansvar som forvalter af Guds skaberværk.

Samtidig understreger pave Leo XIV, at kristne ikke skal møde AI med frygt. Teknologien kan nemlig også ses som et led i de kreative evner, Gud har givet mennesket. Hvis AI bruges til at forbedre undervisning, forskning, sundhedsvæsen og kommunikation, kan teknologi hjælpe os i stedet for at herske over os.

AI handler i sidste ende om menneskesyn

For Gry Hasselbalch, der er AI-ekspert, stifter af tænketanken DataEthics.eu og forfatter til bogen *'Human Power - Seven Traits for the Politics of the AI Machine Age*', er det afgørende, at pave Leo XIV netop blander sig i debatten nu:

"Paven er en af de største globale magtaktører i den geopolitiske debat. Derfor er det enormt vigtigt, at der kommer et dokument fra en så stærk moralsk autoritet som paven. Han støtter op om den tilgang til AI, som er baseret på menneskerettigheder. Det betyder meget mere, end vi egentlig kan forestille os," siger hun.

Handler hele debatten om AI mere om det menneskelige end det rent teknologiske?

"Ja. Hvis du kigger på hele udviklingen inden for teknologipolitik, så har det bevæget sig derhen, hvor AI udfordrer vores værdier og syn på, hvem vi er som mennesker. Paven taler direkte imod posthumanisme og transhumanisme. Når han taler om, at der er noget unikt og værdifuldt ved mennesket, som ikke kan erstattes af en maskine, er det en form for teknologipolitik for menneskeheden."

Hvad er det helt konkret, der gør mennesket unikt i forhold til AI?

"At beskrive menneskeheden som 'gammel software', der har fået en opdatering, er et uhyre forenklet syn på os selv. Når det for eksempel gælder barmhjertighed, kan et menneske netop vælge at handle spontant og modsat al logik. De fleste religioner har den idé omkring tilgivelse og barmhjertighed i sig. Hvis kunstig intelligens bliver udgangspunkt og modellen for alt, hvad vi laver, så kan det netop true handlinger, der bygger på kærlighed og barmhjertighed."

Gry Hasselbalch mener samtidig, at dele af den teknologiske tænkning i Silicon Valley bygger på en grundlæggende misforståelse af menneskets natur:

"Den største misforståelse er, at de tænker, at det menneskelige potentiale - vores kreativitet, visdom, intuition, barmhjertighed - er noget, som vi kun kan opnå gennem deres teknologier. Men det er noget, vi allerede har i os som mennesker."

Når teknologien truer menneskets rolle

Også Christiane Vejlø ser pave Leo XIVs rundskrivelse som et vigtigt bidrag til debatten. Christiane Vejlø er digital trendanalytiker, foredragsholder og en af Danmarks mest kendte eksperter i samspillet mellem mennesker og teknologi.

Hun er enig med paven i, at samtalen bør begynde med mennesket frem for teknologien. Men hun oplever samtidig, at debatten ofte ender med at handle om software, algoritmer og hardware frem for de dybere spørgsmål.

"Det er mennesker, der har skabt teknologien, og det er os, der bruger den. Selvom vi har født og formet den, så udvikler den nu videre på sig selv. På den måde mister vi grebet om vores egen skabelse. Den er på vej til at blive mere end mennesket på nogle områder. Og det er nok også en af de ting, paven har det svært med, da hans udgangspunkt er, at mennesket er skabt af Gud, og at mennesket ikke må overgå Gud ved at skabe noget i eget billede. Jeg tror ofte debatten bliver reduceret til teknologi, fordi det er mere håndgribeligt end de eksistentielle konsekvenser, samspillet mellem mennesker og teknologi kan have på den lange bane, og så er det nemmere at tale om hardware og software."

Hvad bliver særlig menneskelige i en AI-verden? Hvilke menneskelige egenskaber kunne blive vigtige?

"Jeg tror på, at mennesket potentielt set står til at få fremhævet nogle af sine vigtigste træk. En verden, hvor kunstig intelligens udregner, forudsiger, finpudser og sliber hvert et spidst hjørne, bliver det uforudsigelige overraskelsen, det originale, det kreative og det, som der ikke er uendelige mængder af, meget mere værd. Det er kun mennesker, der kan vise ægte nærvær. Det er kun mennesker, der har noget på spil. Det er kun mennesker, der har det levede liv og en historie bag sig. Intet af det kan AI-erstatte. Den kan kun lade som om."

På spørgsmålet om, hvad vi risikerer at miste, hvis vi begynder at indrette os efter maskinernes logik, svarer Christiane Vejlø:

"Vi skal passe på med at give for meget frivilligt til maskinen, for det er ikke sikkert, vi kan få det igen. Vi skal holde fast i at være menneske. Også selvom det betyder udfordringer på livets vej. Men ingen bliver hverken dygtige, spændende eller stærke, hvis de ikke skal arbejde for det."

USA's ambassadør i Israel, Mike Huckabee, talte under Jerusalem Summit. Foto: ICEJ

USA's ambassadør talte på Jerusalem Summit

"Vi står sammen med Israel, ikke på grund af politik, men på grund af Guds løfter til Abraham," sagde USA's ambassadør, Mike Huckabee, da Jerusalem-topmødet, arrangeret af Den Internationale Kristne Ambassade i Jerusalem (ICEJ), sluttede i Israels udenrigsministerium.

David Parsons, ICEJs senior vicepræsident og talsmand, skriver om topmødet:

Jerusalem-topmødet for kristne ledere og akademikere var indkaldt af Den Internationale Kristne Ambassade i Jerusalem for at bekæmpe den antisemitisme, der har spredt sig verden over siden Hamas' terrorinvasion af Israel den 7. oktober 2023. Topmødet sluttede torsdag den 11. juni med et særligt program og middag i Israels udenrigsministerium, hvor deltagerne hørte en inspirerende tale af den amerikanske ambassadør i Israel, Mike Huckabee.

"Vi står sammen med Israel, ikke på grund af politik, men på grund af Guds løfter til Abraham," sagde ambassadør Huckabee til de pro-israelske præster og kirkeledere fra hele verden. "Det forbløffende er, at et lille, lille land med ti millioner indbyggere vinder igen og igen, når dets eksistens trues af dem, der har en ti gange så stor befolkning og et mange gange større militærbudget. Og alligevel overlever det ikke kun. Det trives."

"Så hvad er hemmeligheden? Hemmeligheden er, at Gud for 3.800 år siden sagde til Abraham: 'Jeg vil skabe et folk. Og du er det [folk]. Og jeg vil sætte dig på et sted. Det er her; dette skal være dit sted. Og jeg vil give dig et formål. Og du vil opfylde det'," udtalte Huckabee.

I dette års Jerusalem-topmøde deltog over 200 teologer, forskere, præster og menighedsledere fra mere end 30 nationer, mens yderligere 3.000 kristne deltog online. De deltagende teologer og bibelforskere afviste nyere former for erstatningsteologi, der vinder frem, selv i evangeliske kredse, samt den nikænske trosbekendelses manglende anerkendelse af Jesu jødedom og kirkens hebraiske rødder.

Nikænum-bekendelsen fra Jerusalem

I Jerusalem formulerede topmødets deltagere en redigeret version af den nicænske trosbekendelse med følgende ordlyd:

"Vi tror på én Gud, den almægtige Fader, skaberen af himmel og jord, af alt synligt og usynligt. Han er Abrahams, Isaks og Jakobs Gud, Herren, Israels Gud.

Vi tror på én Herre, Jesus Kristus, den lovede Messias, Guds enbårne Søn, født af Faderen fra evighed, Gud af Gud, lys af lys, sand Gud af sand Gud, født, ikke skabt, idet han er af ét væsen med Faderen; ved ham er alle ting blevet skabt. Ham er den, som Moses, profeterne og alle de hebraiske skrifter vidner om.

For os og for vores frelse, for jøden først og også for hedningen, kom han ned fra himlen; ved Helligånden blev han menneske ved Jomfru Maria og blev sandt menneske. Han er Abrahams og Davids søn efter kødet, et lys til åbenbaring for hedningerne og til herlighed for sit folk Israel. For vores skyld blev han korsfæstet under Pontius Pilatus; han led døden og blev begravet. På den tredje dag opstod han igen, som det står i Skrifterne; han fór op til himlen og sidder ved Faderens højre hånd som Løven af Judas stamme, Davids rodskud og afkom. Derfra skal han komme igen i herlighed for at dømme levende og døde, og hans rige skal aldrig ende.

Vi tror på Helligånden, Herren og Livgiveren, som udgår fra Faderen og Sønnen, som tilbedes og herliggøres sammen med Faderen og Sønnen, som har talt gennem profeterne. Vi tror på én hellig katolsk og apostolsk kirke, hvor jøde og hedning forsones som ét nyt menneske i Kristus, og hvor nationerne, efter at være blevet podet ind i det dyrkede oliventræ ved tro, har del i de pagter og løfter, der er givet gennem Israel. Vi anerkender én dåb til syndernes forladelse. Vi venter de dødes opstandelse og den kommende verdens liv. Amen"

Bodil

Sydstatsbaptister vil forbyde kvindelige præster i medlemskirkerne

På SBC's årsmøde i Orlando den 7.-10. juni 2026 var der stort fokus på indførelse af en forfatningsændring, der skal forbyde kvindelige præster i organisationens 47.000 medlemskirker.

Af Bodil Lanting

Efter tre år med lignende ændringsforslag, der mødte snævre nederlag, fremsatte den nationale Southern Baptist Convention denne gang et formelt forbud mod kvindelige præster i SBC's medlemskirker, skriver USA Today.

Den nyvalgte SBC-præsident, Willy Rice, havde lovet sin støtte til det foreslåede forfatningsændringsforslag, som blev vedtaget onsdag med 75% af stemmerne, skriver Associated Press og USA Today.

Den nye præsident

Willy Rice, der er seniorpastor i Florida, tilhører den teologisk konservative fløj blandt sydstatsbaptisterne.

Selv om de teologisk konservative har meget tilfælles med de politisk konservative, har Rice dog ved flere lejligheder udtalt sig kritisk om USA's nuværende præsident. Ifølge Newsweek skrev Rice i et blogindlæg efter stormen mod kongressen: "Vi behøver ikke Donald Trump til at redde os. Jeg ved, at det vil lyde svært for nogle, men Gud har aldrig kaldet os til at gøre Amerika stort igen."

Allerede forbudt

Det er ikke første gang, organisationen SBC har udtalt sig om synet på kvindelige præster. Ifølge trosgrundlaget '*Baptist and Faith Message*' er det allerede tidligere blevet forbudt for kvinder at tjene som præster i SBC, men en rapport præsenteret på konferencen viste, at mindst 44 sydstatsbaptistkirker havde kvindelige præster sidste år. Af disse har 20 trukket sig frivilligt, mens 10 blev anbefalet fjernet fra kirkesamfundet, skriver New York Times.

Nogle deltagere på konventet modsatte sig forslaget, idet de argumenterede for, at kirkens eksisterende doktrin gjorde et nyt forbud unødvendigt. Andre ytrede bekymringer for, at forbuddet er i modstrid med nationale regler, skriver USA Today.

Atter andre udtrykte en endnu skarpere kritik. I en pressemeddelelse onsdag fra *Baptist Women in Ministry*, en national organisation, der går ind for kvinder i præstetjeneste og kirkelederskab, hedder det:

"Kvinder i tjeneste fortjener bekræftelse, respekt og muligheden for at følge Guds kald. Vi er knuste over, at de er blevet nægtet disse grundlæggende friheder i forbindelse med denne afstemning. Selvom patriarkalsk teologi og dens håndhævelse ikke er nyt for SBC, vil vi ikke ignorere uretfærdige handlinger. Enhver kvinde og pige er værdig til, at nogen taler på hendes vegne."

Det blev også fremført, at kvindelige baptistmissionærer uden for USAs grænser ofte varetager netop de tjenester, som SBC forbyder dem at varetage i hjemlandet. Mange har også nævnt bibelske eksempler på kvinder, der både har undervist, profeteret og forkyndt evangeliet. Men den endelige afstemning viste et flertal for den komplementariske opfattelse, som understreger tjenestedeling mellem mænd og kvinder i kirken.

Megakirken Saddleback Church i Californien blev ekskluderet af SBC i 2023, da bestsellerforfatteren og præsten Rick Warren overlod ledelsen til Andy and Stacie Wood. SBC var imod, at begge ægtefæller fik titlen "pastor", og at Stacie desuden blev betegnet som "underviser". Foto: Facebook

Willy Rice, der er seniorpastor i Calvary Church i Clearwater, Florida, blev valgt som ny præsident for SBC, hvor han repræsenterer den konservative blok. Foto: Baptist Press

Nej tak - og tak

En resolution fra SBC understregede, at embedet som præst, ældste eller tilsynsmand ifølge Skriften er begrænset til mænd. Resolutionen opfordrer kirkerne til at "opretholde klarhed og integritet i deres præstelige titler og praksis, så nomenklaturen (betegnelser for de forskellige tjenester, red.) ikke bruges på måder, der tilslører eller modsiger" konventets troserklæring.

I den samme resolution udtrykte sydstatsbaptisterne taknemmelighed for kvinders "uundværlige tjeneste" i hele sydstatsbaptistlivet og opfordrede kirker til at "fortsætte med at bekræfte og anvende kvinder på bibeltro måder".

Antallet af medlemskirker falder

Selvom netværket SBC har mulighed for at distancere sig fra kirker, der anses for at være usamarbejdsvillige, har SBC ingen direkte autoritet over medlemskirkerne, og der skal stemmes om forslaget for anden gang næste år i overensstemmelse med SBC's regler, oplyser USA Today.

Lige nu er der mange modreaktioner mod ændringsforslaget, og SBC står over for et potentielt tab af medlemskirker, der truer med at forværre et igangværende fald på landsplan i USA.

SBC har over 47.000 autonome medlemskirker og ca. 13 millioner medlemmer i USA. Medlemstallet er ifølge organisationen faldet med mere end 3% siden 2024-25.

Aktiv dødshjælp

Aktiv dødshjælp var et andet tema under mødet i Orlando, hvor debatten endte med en resolution, der afviser "en kulturel omskrivning af assisteret selvmord som en form for lægehjælp". Samtidig bekræftede SBC deres overbevisning om "livets hellighed fra undfangelse til naturlig død".

Accept af assisteret selvmord breder sig i USA, og det er nu lovligt i mindst 13 stater samt i District of Columbia, mens flere delstater overvejer lovliggørelse. SBC valgte derfor at gentage deres holdning mod "eutanasi og assisteret selvmord i alle dets former", skriver Baptist Press, som er SBC's officielle nyhedsbureau.

Glenn LaRue fra Ohio fremsatte et ændringsforslag, som blev vedtaget. Han understregede, at: "En person uden Kristus går straks ind i intensiveret evig elendighed ved døden, mens en person i Kristus har Herrens hjælp til at holde trofast ud i lidelse og bringe Gud ære."

Indvandring

Også immigration var på dagsordenen, til dels på baggrund af immigrationsmyndighedernes ofte brutale fremfærd. Her fastholdt SBC, at "enhver person har værdi og værdighed uanset etnicitet eller national oprindelse". Samtidig blev der udtalt støtte til "både medfølende tjeneste og regeringernes ansvar for at opretholde lov og orden".

I anerkendelse af, at "storstilet og ofte uordnet migration har belastet lokalsamfund", og at "indvandring gennem midler, der overtræder amerikansk lov, har været og fortsat er et problem", bekræftede SBC samtidig deres støtte til "lovlig håndhævelse af indvandring, der udføres retfærdigt".

Foto: kovop / Shutterstock.com

Kristne forfølges i 14 ud af de 48 VM-nationer

Gør verdens største sportsfest til en forbønsfest, lyder opfordringen fra Open Doors.

Af Jens Linde, Open Doors DK

Op mod seks milliarder mennesker ventes at følge kampene under sommerens VM i fodbold. Det vil dermed blive den største sportsbegivenhed i menneskehedens historie. Men samtidig med at verdensstjernerne løber på banen under stor bevågenhed, lever mange af deres landsmænd med en helt anden virkelighed. I 14 af de 48 nationer, der deltager ved VM, er det forbundet med alvorlige konsekvenser at tro på Jesus.

Det skriver organisationen Open Doors, som hvert år udgiver en World Watch List over de lande, hvor forholdene for kristne er værst.

Overvågning, fængsling eller vold

I lande som Iran, Algeriet og Saudi-Arabien risikerer kristne konvertitter fængsel, social udstødelse eller vold. I Mexico og Colombia er det kriminalitet og karteller, der gør det farligt for kristne. I Nordafrika og Mellemøsten oplever mange, at kirker lukkes, overvåges eller helt forbydes, skriver Open Doors.

"Fælles for de 14 VM-nationer på World Watch List er, at kristne ofte må leve deres tro i det skjulte. Nogle mister arbejde og bolig. Andre bliver overvåget, truet eller tvunget til at vælge mellem familien og troen. Mange føler sig isolerede og alene.

På den måde kan VM-turneringen minde os om, at mange kristne lever under et massivt pres. Når vi ser spillere fra et af de 14 lande på World Watch List løbe på banen, kan vi tænke på og bede for kristne fra det pågældende land."

Opfordring til bøn

Open Doors opfordrer til forbøn ud fra oplysningerne om de 14 lande på World Watch List 2026. Tallet i parentes angiver placeringen på listen, hvor det laveste tal svarer til den mest ekstreme forfølgelse.

Iran (nr. 10) Hård statslig undertrykkelse; husmenigheder angribes, og konvertitter risikerer fængsel. - Bed om mindre pres og forfølgelse. Bed for undergrundskirkerne og for fængslede, kristne ledere.

Saudi-Arabien (nr. 13) Ingen offentlige kirker; konversion kan føre til alvorlige konsekvenser, så kristen tro må skjules. - Bed om, at kristne finder ind i et kristent fællesskab. Bed for kristne, der mødes i hemmelighed. Bed om at flere møder Jesus.

Irak (nr. 18) Trusler fra militser og ekstremister; konvertitter møder vold og pres fra familie og samfund. - Bed om beskyttelse af konvertitter. Bed for kirkens genopbygning. Bed mod vold og ekstremisme.

Algeriet (nr. 20) Stærkt øget pres fra staten; næsten alle protestantiske kirker er lukket, og kristne, især konvertitter, lever isoleret. - Bed for kristne uden kirker; at de finder fællesskab. Bed om beskyttelse af konvertitter fra islam. Bed om styrke til kirkeledere under pres.

Marokko (nr. 23) Ulovligt at påvirke muslimer religiøst; konvertitter møder pres, isolation og tab af arbejde. - Bed om lederskab og vækst i kirken. Bed for kvindelige konvertitter. Bed om visdom og mod i hverdagen.

Usbekistan (nr. 25) Strenge restriktioner; kirker risikerer razziaer, og konvertitter møder modstand. - Bed om frihed til kirkerne. Bed mod forfølgelse og myndighedspres. Bed for konvertitter under socialt pres.

DR Congo (nr. 29) Ekstrem vold fra islamistiske grupper med drab, bortførelser og ødelæggelse af kirker til følge. - Bed om mod og håb midt i vold og fordrivelse. Bed om forvandling af militante gruppers hjerter. Bed om fred mellem stridende grupper.

Mexico (nr. 30) Karteller og kriminalitet truer kristne, især dem, der modsætter sig kartellerne. - Bed om beskyttelse mod karteller. Bed om mod til at dele troen. Bed for dem, der støtter kristne lokalt.

Tunesien (nr. 31) Øget overvågning og arrestationer; konvertitter lever ofte i skjul og isolation. - Bed om religionsfrihed. Bed om beskyttelse af konvertitter. Bed om fællesskab til isolerede kristne.

Tyrkiet (nr. 41) Socialt pres og diskrimination mod konvertitter, som ofte må skjule troen. - Bed om ændrede holdninger i samfundet. Bed om åbne og frimodige kristne. Bed for konvertitter, der møder modstand.

Egypten (nr. 42) Social chikane og vold, især mod kvinder og konvertitter; kristne behandles ofte som andenrangsborgere. - Bed for kristne, der behandles som andenrangsborgere. Bed om beskyttelse af konvertitter. Bed om styrkelse af familier gennem kristent arbejde.

Qatar (nr. 44) Begrænset religionsfrihed; konvertitter risikerer juridiske problemer og pres fra familie. - Tak for kirker blandt udlændinge. Bed om religionsfrihed for lokale. Bed for hemmelige konvertitter.

Colombia (nr. 47) Vold fra bander truer især kirkeledere samt kristne blandt oprindelige folk. - Bed om fred og styrke til at være fredsstiftere. Bed om beskyttelse af kristne i oprindelige områder. Bed for kristne i områder med narkokarteller.

Jordan (nr. 49) Relativ frihed, men konvertitter risikerer modstand, og evangeliserende kirker kan chikaneres. - Tak for relativ frihed, og bed om fortsat åbenhed. Bed for konvertitter under pres. Bed om frimodighed i troen.

FN: Kristne kvinder og piger i Nigeria er mest udsatte for overgreb

FN har nu taget konsekvensen af de menneskerettighedskrænkelser, der især rammer kristne piger og kvinder i Nigeria. I en formel meddelelse til den nigerianske regering udtrykker FN's særlige rapportører, at de har "alvorlig bekymring over alarmerende rapporter om menneskerettighedskrænkelser begået af væbnede militære og politiske grupper i det nordlige og centrale Nigeria", som "uforholdsmæssigt rammer kristne og især kvinder og piger, blandt andre religiøse eller trosbaserede samfund".

Det skriver Premier Christian News.

Meddelelsen kommer i en tid, hvor væbnede militante grupper fortsætter med at terrorisere lokalbefolkningen i det nordlige Nigeria og Midterbæltet gennem målrettet vold. Trods stigende international kontrol og veldokumenterede påstande om alvorlige menneskerettighedskrænkelser har de nigerianske myndigheder undladt at beskytte civile tilstrækkeligt og bringe gerningsmændene for retten.

Reem Alsalem er FN's særlige rapportør for vold mod kvinder og piger. Foto: FN

FN-eksperterne nævnte den øgede risiko for religiøst motiverede angreb fra radikale islamistiske militser og en øget trussel om seksuel vold mod kvinder og piger, tvungen konvertering, bortførelse og børneægteskaber. Nogle bliver også angrebet for at afvise tvangsægteskaber. Kristne kvinder og piger siges at være særligt sårbare i lejre for internt fordrevne.

Terrorgrupper og radikaliserede hyrder står bag vold

Reem Alsalem, FN's særlige rapportør for vold mod kvinder og piger, udtalte til Premier Christian News: "Vi udtrykte alvorlig bekymring over de rapporter, vi fortsat modtager om drab, bortførelser, tvangskonverteringer, tvangsægteskaber og seksuel vold, der primært rammer kristne kvinder og piger, men også dem, der tilhører andre minoritetsgrupper. Denne vold udøves af en række ekstremistiske væbnede grupper som Boko Haram, Islamisk Stat i Vestafrika-provinsen og også nogle radikaliserede hyrder, der er involveret i konflikten mellem landmænd og hyrder."

"Det er en kombination af manglende vilje, men også manglende evne til at beskytte de kristne samfund og også til at håndhæve beskyttelse på statsniveau."

Reem Alsalem anerkendte, at den nigerianske regering havde gjort visse fremskridt i bekæmpelsen af vold mod kvinder og piger generelt, men at "sandheden er, at af antallet af kristne, der bliver dræbt rundt om i verden, bliver mange dræbt i Nigeria, så procentdelen er meget høj."

Manglende vilje og evner til at beskytte kristne

"Det er en kombination af manglende vilje, men også manglende evne til at beskytte de kristne samfund og også til at håndhæve beskyttelse på statsniveau."

"De har først og fremmest pligt til at beskytte retten til religions- og trosfrihed, men også retten til liv, at beskytte kvinder og piger mod vold, at beskytte religiøse huse, fordi vi ved, at mange kirker også bliver angrebet. De skal også arbejde inden for dette spørgsmål om religionsfrihed med spørgsmålet om tvungne konverteringer, som desværre fortsat sker, og beskyldningerne om blasfemi. Det er alt sammen ting, som de nigerianske myndigheder virkelig skal have styr på."

FN bemærkede også håndhævelsen af blasfemi-regler og lokale fortolkninger af sharia-lovgivning i visse delstater som medvirkende faktorer til vold mod ikke-muslimer.

Giorgio Mazzoli, direktør for FN-fortalervirksomhed hos ADF International, udtalte: "Det internationale samfund har alt for længe forholdt sig stort set tavst, mens denne krise er blevet forværret. Den fælles kommunikation fra fem FN-mekanismer er et betydeligt og velkomment skridt i retning af at sikre, at disse krænkelser får international opmærksomhed, og at deres grundlæggende årsager – herunder diskriminerende juridiske rammer – bliver fuldt ud adresseret."

Hele meddelelsen vil blive offentligt tilgængelig ved udgangen af den 60-dages svarfrist, der er givet til den nigerianske regering.

Bodil

Ledelse er et håndværk, hvor relationel intelligens, stærk analytisk sans og evne til at håndtere stor kompleksitet er væsentlig. "Sagtmodighed, transparens og villighed til at blive korrigeret er de tre vigtigste faktorer i lederembedet," siger Thomas Bjerg Mikkelsen, fakultetsleder på Menighedsfakultet i Aarhus.

Privatfoto

Ledelse er både et håndværk og et embede

Af Lisbeth Morell Jepsen

Vi mødes på menighedsfakultetet i Aarhus, hvor Thomas Bjerg Mikkelsen er fakultetsleder på 12. år. Det er en privat uddannelsesinstitution, hvis formål er at uddanne præster og ledere til kirken og til international mission. Thomas begyndte sin lederkarriere, da han var 28 år. i dag er han 49. Han bor i Kolding med sin hustru og parret har en datter på 18 år.

Ledelse er også omdrejningspunktet i samtalen.

Thomas lægger ud med at komplimentere en af de artikler, som han lige har læst i Udfordringen. "Det var en interessant. Den måde, der blev taget fat i emnet i artiklen, synes jeg var meget elegant. Den var skrevet i et sprog, som alle i kirken kan forstå."

Thomas blev cand.mag. i dansk sprog og litteratur i det 20. århundrede fra Syddansk Universitet i 2005. Desuden har han en uddannelse i ledelse.

"Selvom jeg tog en fuldtidsuddannelse sideløbende med et fuldtidsarbejde som forlagsleder, så steg mine karakterer. Jeg tror, det var, fordi jeg havde så travlt, så jeg udnyttede tiden fuldt ud. Jeg var også taktisk og valgte at fokusere kun på lyrik, som jeg kunne læse i toget."

Ledelse er et håndværk

"Som leder er det vigtigt at læse, i hvert fald i mit job. Jeg er leder for en forskningsorganisation, og dem, jeg er leder for, er lektorer og professorer, som på det akademiske felt er langt dygtigere end mig, så hvis jeg vil være med i samtalen, skal jeg huske at læse bøger."

De ansatte på menighedsfakultet er specialister, og Thomas håber også, at han er god til det håndværk, som ledelse er. Han har i hvert fald mere håndværksmæssig erfaring med ledelse i dag, end han havde for tyve år siden.

"Men jeg er ikke fagekspert på noget område. I de forskellige fora, hvor jeg er med, er jeg aldrig ekspert, alle mine kollegaer ved meget mere om deres speciale, end jeg gør. Ledelseshåndværket er jeg – efterhånden – ved at være god til."

God til relationer

Hvilke tre egenskaber, tænker du er det vigtigste i ledelse?

"Man skal være stærk indenfor det relationelle, fordi man skal samarbejde med mange forskellige mennesker på vidt forskellige niveauer og med forskellige formål. Man skal kunne rumme forskellighed."

Thomas illustrerer og forklarer, mens han tegner på whiteboardet, at alle dem, der er i en organisation, er på vej i en eller anden retning. Som leder skal man kunne sætte retning, og der er altid nogen i en organisation, som går i en anden retning, eller som skaber en modkultur.

"Dem, skal man sætte pris på, for det er vigtigt, at der er stemmer, og at man har stemmer, der vil noget andet. Nogle gange er det irriterende, men de er meget vigtige, fordi de er en positiv forstyrrelse, som er med til at holde organisationen i gang. Som leder skal man også der kunne sætte en fælles retning for organisationen."

Den funktionsopdelte struktur på Menighedsfakultetet betyder, at Thomas ikke kan ændre på uddannelsen uden at skulle igennem mange lag og mange instanser.

"Det er rigtig fint, fordi man på den måde sikrer, at eventuelle ændringer er gennemarbejdet og gennemtænkt, inden de bliver implementeret."

Analytisk

Udover relationel styrke, er analytisk sans også meget vigtig. Thomas får mange mails og henvendelser, derfor er det vigtigt hurtigt at kunne vurdere, hvad der er vigtigst.

"På en almindelig arbejdsdag får jeg mange sager præsenteret, og jeg skal derfor hurtigt kunne vurdere, hvilke sager jeg skal involvere mig i. Mange gange er kunsten som leder at holde sig ude af noget. I mange tilfælde er det bedst, at den eller de, som har ekspertisen, tager stilling og beslutter, hvad der skal ske."

Thomas har ikke altid været god til som leder at holde sig ude af ting. "Når man som vi, har en flad struktur, er der brug for en tydelig leder. Jo fladere struktur, des mere væsentligt er det med en tydelig leder. Der tør træde ind på gulvet, når der er brug for det. Fordi arbejdspladsen ikke er hierarkisk opbygget, kræver det en helt anden måde at lede på."

"Mange gange er kunsten som leder at holde sig ude af noget. I mange tilfælde er det bedst, at den eller dem, som har ekspertisen, tager stilling og beslutter, hvad der skal ske."

Håndtering af kompleksitet

At håndtere kompleksitet er den tredje kompetence, som er vigtig som leder. Thomas kan godt lide forandring og understreger også, at fordi han er fakultetsleder, kender han ofte til kommende forandringer i længere tid. Så han har mere tid til at omstille sig. Han fortæller om en erfaring, som var lidt udover det sædvanlige.

"Jeg var engang med i en forandringsproces, hvor jeg vidste, at hvis vi vedtog forandringen, så var der ikke plads til min funktion. Jeg havde det helt okay med det, selvom jeg gerne ville beholde mit job. Det vigtigste for mig, hvilket jeg sætter en ære i, er at gøre det, som er det rette for Menighedsfakultet. Selv hvis det var eller er ensbetydende med, at jeg ikke skulle være leder mere."

Udover de tre faglige kvaliteter, er der også nogle menneskelige kvaliteter, som har betydning i forhold til kristent lederskab.

Ydmyghed eller sagtmodighed

Er ydmyghed vigtigt som kristen leder?

Thomas vil helst være ydmyg, alligevel er ydmyghed et ord, som han helst ikke vil bruge om sig selv. Også fordi han ikke synes, at det svarer til det billede, han har af sig selv. I stedet for ordet eller begrebet ydmyghed, foreslår Thomas sagtmodighed. Han tænker, at hvis man opdeler ordet i to, så forstår man betydningen.

At være sagte betyder at være stille, dæmpet eller langsom.

At være modig er ikke fraværet af frygt, men evnen til at handle og gøre det rigtige på trods af den.

At være sagtmodig betyder at være mild, stilfærdig, tålmodig og ydmyg af sind. En sagtmodig person undgår unødige konflikter og har en behersket og venlig tilgang til andre.

"Mod er vigtigt i beslutningstagning. Mod er også, at man selv tør være synlig."

Transparens

Thomas fortæller, at man kan være fejlcastet som leder. Noget af det, han gennem sit liv som leder har kigget efter og været opmærksom på, når han har været en del af et ansættelsesudvalg, er graden af dominans og graden af skråsikkerhed.

"Skråsikkerhed er det værste træk, man kan have som leder. Og hvis man har en høj grad af dominans og en lavere grad af relationel intelligens, så tænker jeg, at man er fejlcastet som leder. Eller på hverdagsdansk, så er man fejlplaceret som leder."

For Thomas er transparens, altså gennemsigtighed, et nødvendigt karaktertræk. Transparens i forhold til det, man har med sig, er essentiel, fordi man på den måde står stærkere, når der ikke er noget i det skjulte, som kan graves frem.

"Bestyrelsen her ved om alt det, jeg laver. Det er vigtigt, at der er transparens, og at der ikke er noget i min fortid, man kan grave op af det skjulte. Embedet som leder handler om, at jeg forvalter noget, som er en andens – og i sidste ende forvalter jeg embedet på Guds vegne."

Ledelse er kontekstafhængigt

Inden Thomas blev ansat som fakultetsleder, var han generalsekretær i Indre Mission i seks år. Nogle ledere i erhvervslivet siger, at ledelseshåndværket er det samme, uanset hvor eller hvem, man leder. Det er Thomas kun delvist enig i. Han mener, at den måde, man leder en organisation på, er kontekstbestemt. Lederstilen skal altså tilpasses organisationen, hvis man vil lykkes som leder.

"Som leder er det vigtigt at finde ud af, hvilken organisation man skal lede. Det tog mig et par år at finde ud af, hvordan jeg skulle være leder her, og at der var brug for mig. Jeg kom fra en lederposition i Indre Mission, som er et tungt skib at sejle. Menighedsfakultetet er helt anderledes. Jeg havde glædet mig til min første rejse med lærerne, fordi jeg tænkte, at nu skulle jeg bruge tid med dem og lære dem at kende. Allerede fem minutter efter, vi var sejlet mod Sverige, sad de i hver sit hjørne med eksamensopgaver eller andre ting, som de ville have fra

> ”Det er vigtigt, at der er transparens, og at der ikke er noget i min fortid, man kan grave op af det skjulte. Embedet som leder handler om, at jeg forvalter noget, som er en andens – og i sidste ende forvalter jeg embedet på Guds vegne.”

hånden. Det er et eksempel på arbejdskulturen her, som jeg lige skulle vænne mig til. Nu elsker jeg det.”

Thomas tænker også, at venlighed er en vigtig værdi. Også når man har faglige konflikter, er det vigtigt med en grundlæggende venlighed blandt kollegaerne. Thomas er også formand for Kristelig Handicapforening. ”Det er en anden organisation, som skal ledes på en anden måde, og hvor jeg som formand skal holde mig fra driften,” siger han.

Villighed til kursændring

”Det sværeste er at tage beslutninger, som jeg ved bliver upopulære. Det oplevede jeg som leder i Indre Mission, hvor jeg skulle foretage en opsigelsesrunde. Det var ikke særlig rart.”

Thomas har nogle relationer med andre ledere, som han sparrer med.

Hvad så hvis dem, du sparrer med, siger, at du skal gøre noget helt andet, end det du havde tænkt?

”Jeg synes, at det er befriende, når en eller flere af dem, som jeg har tillid til, og som jeg sparer med, siger det, som de ser, også selvom det ikke var det, jeg havde tænkt. Jeg sætter også stor pris på, hvis nogen for at hjælpe mig gør opmærksom på fejl. Når jeg fornemmer, at de siger, hvad de siger for at hjælpe mig, er det meget befriende, og så gør det ikke ondt.”

Thomas fortæller også, at han godt kan trække i land og ændre en beslutning, hvis argumentet er stærkt nok. Det har han gjort mange gange.

”Det er vigtigt for mig ikke at være skråsikker, så hvis teamet har en klar holdning til, hvad vi skal, og jeg ikke selv er helt afklaret, så kan vi godt gå den vej, som de ser, som den bedste.”

Thomas deler en læresætning, som han har for øje og ofte er vendt tilbage til.

Der var en, som sagde til ham, at når han havde sat kursen mod syd, så var sydøst også en fin retning.

”Hvis eksempelvis lærerrådet synes noget andet end mig, og vi på den måde tager den rette beslutning, så går jeg glad hjem fra arbejde, fordi lærerrådet hjalp os til at tage den rette beslutning.”

Hvilken form for kontrol har jeg brug for?

Thomas har brug for at kunne stå inde for det, som organisationen gør, for hvis han ikke kan det, skal han handle på det. Det er vigtigt også overfor bestyrelsen, at han kan stå inde for det, der bliver gjort, og at han synes, at det er det rette.

”Mine holdninger er afstemt med bestyrelsen. Den retning, som vi er på vej i, skal hele tiden være i overensstemmelse med bestyrelsens ønsker. De har ansat mig med det kirkelige ståsted, jeg har, og som det menneske, jeg er, og det er en tillidserklæring. Så hvis jeg træffer en beslutning – eller er på vej til at gøre det – som kan være vanskelig, kontroversiel eller indebære en kirkepolitisk udfordring for andre, er aftalen, at jeg hurtigt informerer bestyrelsen ved at drøfte det med formanden.”

Hvis Thomas står over for at træffe en sådan beslutning, og bestyrelsesformanden efterfølgende giver udtryk for, at han måske ville have valgt en anden løsning, er det ikke i sig selv grundlag for mistillid. Mistillid kan derimod opstå, hvis Thomas bevidst vælger at handle i strid med noget, man tidligere har aftalt i fællesskab.

”Vi må gerne være forskellige og uenige med hinanden – og tilliden stadig er intakt.”

Opfordring til klar struktur og afgrænsning

Har du en opfordring til læserne, når det gælder menighedsledelse?

”Sørg for gennemsigtige strukturer, hvor ledelsen oplever gennemsigtighed i forhold til præsten.”

Thomas dyrker ikke private venskaber med kollegaer på Menighedsfakultetet. Han interesserer sig oprigtigt for kollegaernes personlige situation og lytter, hvis de kommer til ham med noget af privat karakter. For lederens opbakning kan være helt afgørende, hvis man f.eks. bliver ramt af sygdom og andre kriser i privatlivet. Men man skal udlade at udfritte eller gå ind i en halvterapeutisk samtale.

”Alt sammen for at bestyrelse og kollegaer kan have tillid til, at jeg behandler alle ens,” siger han og fortsætter: ”I præsteembedet er det sandsynligvis sværere, fordi præsterne mange gange også har nogle af deres venner i den kirke, som de leder. Derfor tænker jeg, at man desto mere skal tage samtaler om afgrænsningerne. Sådan at magten ikke bliver misbrugt.”

Thomas tænker af samme grund, at personaleledelsen i en menighed som udgangspunkt ikke bør ligge hos præsten.

Både præster og menige medlemmer har gennem tiden oplevet store problemer, når rollerne ikke har været tydeligt afgrænset. I alvorlige tilfælde har det ført til magtovergreb. Derfor kan det være hensigtsmæssigt at placere personaleansvaret hos andre. Præsten er sjælesørger, og den rolle harmonerer ikke godt med en formel lederrolle. I det hele taget er det vigtigt med en sund ansvarsfordeling mellem præst, menighedsråd og de ansatte i menigheden.

”Det er frisættende for præsten også at få afgrænset sin rolle og funktion. Præsteembeder ser meget forskellige ud – afhængig af, hvor man er præst.”

Guds kald eller sendelse

Thomas tror på, at Gud har sendt ham ind i sin ledertjeneste. At hans primære kald er at leve som barn af Gud og i efterfølgelse af Kristus.

”Det er mit livskald. Den dag, mit embede som leder slutter, kan jeg med glæde give slip på det.

Hvis jeg siger, at mit job er mit livskald, og jeg en dag blev fyret, så ville det hele falde sammen.

Derfor siger jeg, at Gud har sendt mig ind i ledelse. Det er et embede, som jeg varetager. På den måde er det også en mulighed for mig at sige op, hvis det skulle blive relevant. Der skal være mulighed for, at man kan opsige sit job uden at tænke, at man har svigtet Gud eller svigtet sit livskald.

Jeg er meget, meget glad for mit job og mit embede, som jeg forhåbentlig kommer til at være i mange år endnu,” slutter Thomas Bjerg Mikkelsen.

”Når man som vi har en flad struktur, er der brug for en tydelig leder. Jo fladere struktur, des mere væsentligt er det med en tydelig leder. Der tør træde ind på gulvet, når der er brug for det. Fordi arbejdspladsen ikke er hierarkisk opbygget, kræver det en helt anden måde at lede på,” siger Thomas Bjerg Mikkelsen. Privatfoto

Skønne ferieoplevelser venter

Østrig
Eventyr i Salzburgerland
25. aug. - 1. september
Fra kr. 11.495,-
Pia og Henrik Bak Jepsen
Tilmeld dig inden d. 17. juli

Albanien
tro, kultur og fællesskab
5. - 12. september
Fra kr. 11.550,-
Oli Samara og Poul Gundlach
Hurtig tilmelding

Syditalien:
Autentiske oplevelser i Apulien
26. september – 3. oktober
Fra kr. 14.950
Rejseledere: Birgitte van der Schaft og Jette G. Christensen
Tilmeld dig inden d. 9. juli

FELIX REJSER

Læs mere på felixrejser.dk eller ring på 7592 2022

Sommeraktiviteter til små og store

99,-

Min første Huskevers BIBEL

Ny og sjov måde at lære bibelvers på!
Min Første Huskevers Bibel *er udviklet for at hjælpe børn med at lære bibelvers udenad. Den indeholder 22 vigtige og enkle bibelvers, som opbygger tro. Illustrerede bibelhistorier bruges som eksempler for bedre at forstå meningen med verset. Dette introducerer også de mindste for nogle af de mest kendte historier fra Bibelen.*

TILBUD! Normalpris 149 kr.

99,-

Bibel Memo - 48 kort

- Find to ens billeder med søde motiver

Bibel Memo er et huskespil udviklet af forlaget Scandinavia, der er designet til at hjælpe børn med at lære om bibelske begivenheder og figurer på en sjov og interaktiv måde.

Spillet består af 48 kort med forskellige bibelske figurer og symboler på dem, som skal matches sammen i par.

Det er et godt redskab til at lære børn om bibelhistorie, samtidig med at de øver deres hukommelse og koncentrationsevne.

99,-

Kan du finde mig i Bibelen?

En sjov søg-og-find-bog med 12 historier fra Det Gamle og Nye Testamente. Med et sjovt twist leder du ikke kun efter vigtige genstande i scenerne, men også malplacerede mennesker!
En sjov søg-og-find-bog med 12 historier fra Det Gamle og Nye Testamente.

Mens den introducerer børn til nogle af de mest kendte bibelhistorier og karakterer, har den også et twist: fortælleren af hver historie er faktisk en berømt person fra en anden bibelhistorie. 32 sider.

99,-
pr. stk.

Sjove aktivitesbøger
- Vælg mellem to aldersgrupper

Lad dit barn have det sjovt, samtidig med det lærer om Guds ord. Denne opgavebog hjælper børn til at forstå, hvad Guds Ord siger, mens de laver sjove og udfordrende aktiviteter. Efter hver bibelhistorie er der puslespil, krydsord og mange andre slags underholdende og udfordrende opgaver.

De smukke, farvede illustrationer hjælper børnene til at få et billede af historien om Guds kærlighed helt fra begyndelsen med Adam og Eva, til Kong David og Jonas og indtil Jesu liv, død og opstandelse.
Aktivitetsbøgerne er sprængfyldte med mere end 100 bibelfortællinger og opgaver - der både underviser og underholder.

Dit barn vil lære Bibelens sandheder og have det sjovt samtidig!

Vælg mellem : Fra 4 - 7 år & fra 7 - 12 år

Tilbud! Normalpris: 149 kr.

Malebog til refleksion og meditation
- til unge, voksne og de større børn

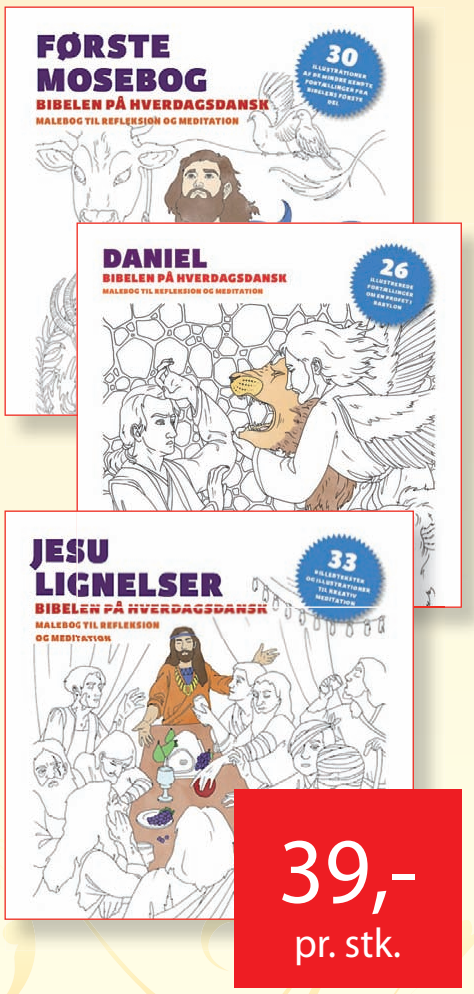

39,-
pr. stk.

Malebibelen
- god til stille stunder

I denne serie malebøger fremhæves den bibelske teksts udtryksfulde og billedskabende karakter. Ved at illustrere nogle af de mindre kendte, men fantastiske og farverige fortællinger fra Bibelen, inviteres læseren ind i teksten til aktivt at forestille sig og fordybe sig i det forunderlige og lysgivende Guds ord.

Bibelteksten er læservenlig, anbragt i én spalte. Versnumre er placeret i den ydre margin, hvor det illustrerede tekstafsnit er angivet. De 26 illustrationer er sort-hvide, helsides tegninger skabt af kunstneren Anita Rupeika. Fra 72 - 156 sider.

Tilbud! Normalpris 99 kr.

Bestil og find mange flere titler i Udfordringens webshop Hosianna.dk

Ny film fra Spielberg stiller spørgsmålet "Er Gud, vores Gud, kun på denne planet?"

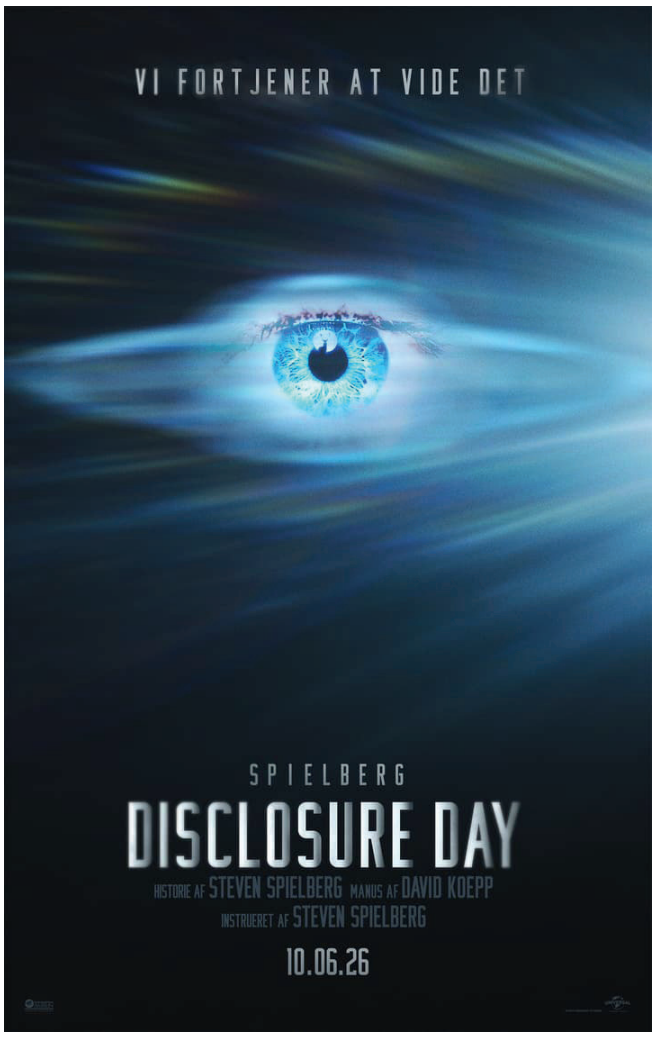

Anmeldt af Henrik Højlund

Jeg kunne ikke lade være med at have store forventninger til en Steven Spielberg-film. Han er uden tvivl en af de største filminstruktører gennem tiderne.

Han brød igennem helt tilbage i 1975 med Dødens gab og har sidenhen leveret en bunke meget seværdige, anerkendte film med meget forskellige motiver. Indiana Jones-serien slog igennem med humor, spænding og eventyr. Et helt andet motiv kom i spil med Schindlers liste, hvor hans egen jødiske baggrund blev det tragiske baggrundstema for en fremragende film om en tyskers redning af en række jøder i Tyskland.

Med Disclosure Day sendes vi på ny ind i sci-fi-tematikken, som har fyldt en stribe af hans andre film.

Filmen er meget avanceret. Som seer fanger man kun bid for bid, hvad der er på færde. Dét er i sig selv en pointe. Der er tale om det endnu højst usikre spørgsmål: Findes der liv udenfor kloden? Og har vi set noget af det liv på jorden? Vi løber jævnligt ind i udsagn om, at nogen har set udenjordisk liv på vores klode. For få år siden lød det endog fra nogle betydelige amerikanske videnskabsfolk. Og Steven Spielberg er selv en af dem, der tror på udenjordisk liv.

I filmen følger vi i midten af dette århundrede to grupper i USA, som begge ved, at der i flere omgange er kommet liv fra andre planeter til vores planet. Det er aldrig blevet til alment kendskab og anerkendelse.

Den ene af de to grupper arbejder fortsat på, at det skal holdes helt udenfor almen viden. Den anden gruppe har en helt modsat holdning. Skridt for skridt udvikles det til en alt eller intet-kamp mellem de to grupper.

Nedenunder det intense spændingsdrama er der et fundamentalt tema på spil: Kan man acceptere, at der findes liv udenfor den jordiske klode, eller er det fuldstændig utænkeligt med sigte på ens livsopfattelse? Og vel at mærke en livsopfattelse forbundet med det religiøse.

Det religiøse perspektiv er således en væsentlig undertone gennem hele filmen. Det kommer meget direkte frem i mødet med nogle katolske nonner, som vi møder positivt som beskyttere af nogle af dem, der er under stærkt pres fra den gruppe, der med magt vil fastholde hemmeligheden om det udenjordiske. En lille samtale finder sted mellem to nonner, hvor den ene tydeligvis anser det for helt uproblematisk, at der kan tænkes at være andre væsener i universet end menneskerne. Det indskrænker ikke Gudstroen. Guds virkelighed kan række langt ud over det, vi har øje for.

Steven Spielberg sagde i et interview omkring filmen: "Hvad gør dette ved de grundlæggende overbevisninger, som mange af os har? Er Gud, vores Gud, kun på denne planet, eller er Gud en Gud for ethvert system, hvor der er civilisation, intelligent liv og endda liv i udvikling?"

Spielberg kom som nævnt selv af en jødisk baggrund. Han forlod troen i nogle år, men er vendt stilfærdigt tilbage til den. Men øjensynlig i en mere almen form, som også giver plads til det kristne perspektiv.

Det er ikke mærkeligt, at man med et kristent livssyn kan føle sig usikker på, om det virkelig er muligt, at der kan være andet end det menneskelige liv i universet. Biblens enormt stærke fokus på Guds vilje og virke med sigte på mennesket og hele jordens skaberværk kan give en følelsen af, at det er umuligt, at der også kan være andet på spil i universet. Men sagen er, at flere teologiske grundstemmer i kirkens historie har været åbne for muligheden af andet liv i universet. Således f.eks. Augustin fra 4-5. århundrede. Og ligeledes C. S. Lewis fra nyere tid.

Personligt synes jeg ikke, at der indtil videre forekommer overbevisende udsagn om, at der har vist sig noget udenjordisk på vores klode. Men lad os se. Og som en amerikansk kommentator Giancarlo Sopo siger om en af nonnernes udsagn i filmen: "Ville eksistensen af rumvæsener modbevise Gud? En sympatisk kristen karakter citerer Skriften og svarer tydeligt: nej."

Titel: Disclosure Day
Genre: Science Fiction
Spilletid: 145 minutter
Aldersgrænse: Fra 11 år
Instruktør: Steven Spielberg, USA 2026

Længsel er bønnens drivkraft

Anmeldt af Josua Christensen

"I vores vestlige, individualistiske kultur tænker vi let, at længsel efter Gud, lyst til bøn, tro m.m. skal komme til os spontant, hvis det skal være autentisk. Derfor er det mere fremmed for mange af os at indrette vores åndelighed efter faste vaner og rytmer." (s. 54)

Elon Jepsen deler i bogen Længsel, hvordan Gud længes efter fællesskab med os mennesker, hans skabning. Og han viser samtidig hen til, at bag ved alle længsler, som vi kan tragte efter at få opfyldt – uanset om det er behovstilfredsstillelse i fysisk, psykisk eller åndelig forstand – ligger der en dybere længsel efter Gud. Gud er som i lignelsen om 'Den fantastiske far', som Elon kalder historien, der ellers bedst kendes under navnet 'Den fortabte søn', men som jo helt rigtigt handler om, hvem Gud er, reflekteret igennem hans handlinger. Når vi i historien opfanger hans hengivenhed, vildskab og vedholdenhed (s. 198), begynder vi at nærme os en forståelse af hans længsel efter os.

I den lille bibel (Joh 3,16) tales der ligeledes om Gud, der elskede så meget, at han i sin længsel efter at blive genforenet med sin faldne skabning gav sin egen søn – ja, gav sig selv – for at frelse os. Men vi snyder let os selv, når perspektiverne af denne ufattelige kærlighed alene handler om engang, når vi stiller træskoene, at vi dér går fri af fortabelsen for at leve med Gud i Himlen (eller på den nye jord). Jesus taler om sin mission med ordene om, at himmeriget er kommet nær – at allerede nu bryder Guds virkelighed ind i vores. I den vestlige kirke er vi i risiko for at leve et blodfattigt evangelium, der nøjes med et lille håb, en lille trøst og en lille gud, som måske, men kun i meget sjældne glimt, vil lade os opleve, at han ikke har trukket sig helt fra sin skabning.

Vi må ikke lade verdens larm overdøve kaldet til fællesskab med vores Herre og frelser. Vi må ikke lade sekundære længsler erstatte foreningen med Gud. Og vi må ikke tillade travlheden at diktere, hvad vores liv skal bruges på, men lære af Maria, som tog sig tid til at sidde sammen med Jesus, da han kom forbi. Som sådan er det hverken nyt eller revolutionerende, når Elon Jepsen slår til lyd for at prioritere Gud gennem bøn. Men alligevel rammer han noget både skønt – i betydningen opmuntrende, herligt og smukt – når han viser hen til den egentlige motivation for at bede, nemlig at blive forenet i fællesskabet med Jesus Kristus.

"... meget konkrete vejledninger til, hvordan vi kan begynde dansen – som han billedligt beskriver bønnen som – med en rytme, som hjælper os til at blive hengivne, vilde og vedholdende".

Samtidig beskriver han med stor personlig ærlighed, hvorfor det at bede ikke altid fungerer for os kristne. Der er mange grunde til, at vi ikke beder, beder sporadisk eller beder uden at forvente svar. Og at Elon Jepsen forholder sig ærligt til disse erfaringer, som sandsynligvis kan genkendes i det mindste fra perioder af de fleste kristnes liv, giver bogen stor troværdighed. Men heldigvis stopper han ikke der. Han udfolder bønnens rytme, som han kalder de praksisser, vi kan bruge til at hjælpe os selv med at genopdage og genoptage bønnen som den åndelige vejrtrækning i vores liv.

Med reference til den tidligste kirke, som havde en bønnerytme med bøn morgen, middag og aften, går han konkret ind og beskriver, hvordan det kan udformes. Også faste bønner, særligt Fadervor, bliver støttende strukturer, som vi kan læne os ind i med Elons hjælp. Især i bogens sidste dele giver han meget konkrete vejledninger til, hvordan vi kan begynde dansen – som han billedligt beskriver bønnen som – med en rytme, som hjælper os til at blive hengivne, vilde og vedholdende. Han beskriver forskellige bønnestadier og metoder, som kan gå hånd i hånd med den frie, personlige og levende bøn.

Bogen er en fremragende indføring i bønnens og troens herlige rigdomme, hvor det praksisnære understøttes af en stærk teologisk fundering. Længslen fødes og fordres gennem de mange stærke historier fra vækkelser og personligheder, som har erfaret bønnens kraft. Jeg må derfor også helt uforbeholdent anbefale alle kristne at læse bogen og derigennem opleve, at den dybeste længsel kan mødes i foreningen med skaberen.

Elon Jepsen: Længsel
304 sider. 249,00 kr.
Forlag: Liv&Tro

Biskop Marianne Christiansen:

Både kirke, stat og samfund har brug for, at folkekirke og stat får papir på hinanden

Afskaffelsen af Store Bededag gjorde det tydeligt, at folkekirken har brug for en forfatning. Uden den risikerer folkekirken at blive løbet over ende af politikerne, og staten risikerer at blive religiøs, siger biskop Marianne Christiansen, der er aktuel med en bog med netop dette budskab.

Af Malene Fenger-Grøndahl

De fleste har nok hørt det råd, at et kærestepar, som har planer om at leve sammen, skal få ordnede forhold, hvad angår økonomi, forældremyndighed med mere. Selv om de forestiller sig, at de vil blive ved med at leve i kærlighed og uden de store uenigheder, kan tingene jo udvikle sig anderledes. Og når først der opstår konflikter, er det ofte for sent at få papir på sagerne. Lidt det samme kan man ifølge biskop i Haderslev Stift, Marianne Christiansen, sige om folkekirken og staten.

”Det er blevet ekstra presserende for samfundet og staten og for kirken, at der kommer ordnede forhold mellem stat og kirke. Afskaffelsen af Store Bededag gjorde det meget tydeligt, og jeg håber, at vi ikke blot lader hverdagen tage over og tænker, at det går nok. For der er mange tendenser, som peger i retning af, at det kan skade både stat og kirke, hvis det ikke kommer i orden,” siger hun.

Marianne Christiansen blev så chokeret og trist over, at politikerne besluttede at afskaffe Store Bededag som helligdag - ved kongelig resolution og uden at tage hensyn til de indsigelser, der kom fra folkekirken - at hun har brugt ordet ”sorg” om det.

”Det blev endegyldigt klart, at den måde, forholdet mellem stat og kirke har fungeret på siden Grundloven, hvor staten i praksis og så at sige frivilligt lod folkekirken styre sine indre anliggender - altså det, der drejer sig om det religiøse, liturgien, troen - ikke længere eksisterer. Politikerne er parate til at gribe ind og bestemme også over folkekirkens indre anliggender, og det er et kæmpe problem for både stat og kirke,” siger hun.

”man skal altid vogte sig for en stærk sammenblanding af religiøs og politisk magt. Hvis vi ikke kan få øje på det hos os selv, kan vi se i historien og til andre lande”

Bog udkommet på bededag

Marianne Christiansen udgav netop på dette års Store Bededag, som hverken var officiel helligdag eller fredag, en bog om det, hun kalder et presserende spørgsmål. ’Stat og kirke - hvad nu? Om folkekirken og den sekulære stat i Danmark’ er titlen på bogen, og i den gennemgår hun de historiske, juridiske, teologiske, samfundsmæssige og politiske aspekter af spørgsmålet om, hvordan stat og kirke i Danmark står i relation til hinanden.

En af hendes pointer er, at det siden Grundlovens vedtagelse og indførelsen af religionsfriheden i 1849 har været meningen, at forholdet mellem stat og kirke skulle reguleres via en forfatning. Af Grundloven fremgår det, at dette forhold skal ordnes ved lov. Det er bare - af en lang række årsager - ikke blevet til noget, og måske har danskerne med tiden vænnet sig så meget til det uformelle forhold, at de ikke kan se problemet i det, mener hun.

”Mange anser nok folkekirken for at være en slags statsligt religionsvæsen, som det er fint, at politikerne sørger for, ikke udvikler sig i ekstrem retning. Andre hæfter sig ved, at politikerne historisk er faret med lempe og ’skønsomhed’, som det kaldes og har afholdt sig fra at blande sig i kirkens indre anliggender. Men med afskaffelsen af Store Bededag må vi indse, at politikerne reelt kan styre og regulere alt i kirken, ikke kun de ydre forhold, såsom økonomi, ansættelsesforhold, struktur mv.” siger hun.

”Politikerne er parate til at gribe ind og bestemme også over folkekirkens indre anliggender, og det er et kæmpe problem for både stat og kirke,” siger biskop over Haderslev Stift, Marianne Christiansen, som med egne ord følte sorg over politikernes afskaffelse af Store Bededag.
Foto: Haderslev Stift, Lene Esthave

- Går det ikke meget godt i folkekirken, selv om en enkelt helligdag er blevet afskaffet?

”Lige nu går det meget godt, fordi vi på sogne-, provsti- og stiftsplan har en ”forfatning”, en organisation. Men det store spørgsmål er, om vi kan have en kirke, som overordnet er styret på de indre anliggender af politisk valgte mennesker, som ikke nødvendigvis har nogen interesse i eller forståelse for den evangelisk-lutherske kirke - og om vi kan have en stat, der driver et religionsvæsen.”

- Hvad er risikoen ved, at Folketingets politikere kan styre kirken?

”Risikoen ligger i, at de beslutninger, der tages, ikke nødvendigvis bliver taget ud fra kirkens grundlag, og at det er overladt til verdsligt valgte politikere at fortolke kirkens bekendelsesgrundlag. I den nuværende retstilstand kan et flertal i Folketinget ændre på ritualer, hvilke tekster, der må læses, regler for undervisning og dåbsoplæring, konfirmation osv. - og endda uden at høre nogen i Folkekirken.”

- Men der står jo i Grundloven, at Folkekirken skal være evangelisk-luthersk, så der er vel grænser for, hvor galt det kan gå?

”Ja, politikerne må ikke ændre kirkens indhold så meget, at den ikke længere kan kaldes en evangelisk-luthersk kirke, for det står i Grundlovens § 4. Men samtidig er det med den nuværende manglende forfatning eller kirkelov op til politikerne at fortolke, hvornår den ikke længere er det.”

Religion bliver brugt politisk

Marianne Christiansen tilføjer, at der historisk har været en del teologer og præster blandt Folketingets medlemmer, og at langt hovedparten af folketingspolitikerne tidligere var medlemmer af folkekirken.

Det er ikke længere en selvfølge, alene fordi andelen af folkekirkemedlemmer i befolkningen er faldende, og i det hele taget er der sket et traditionstab, som betyder, at langt færre politikere har indgående kendskab til kirkelige forhold. De kirkelige retninger inden for folkekirken havde desuden tidligere større adgang til politikerne og kunne dermed føle en vis sikkerhed for, at deres interesser blev hørt og tænkt med, når politikerne vedtog nye love eller lovændringer, som havde indflydelse på folkekirkens forhold.

”Folketinget er blevet kaldt ’Folkekirkens synode’, og man har været stolt af det. Men i dag mener jeg ikke længere, at det giver mening at opfatte Folketinget sådan - det ville jo også forudsætte, at folketingsmedlemmer aflagde et menighedsrådsløfte eller noget i den stil. Dermed er behovet for at få ordnet forholdet ved lov blevet mere presserende,” siger biskoppen.

I sin bog nævner hun en række eksempler på, at religion bliver politiseret, og at også folkekirken bliver brugt af politikerne i værdipolitiske og økonomiske kampe. Det

> ”Folketinget er blevet kaldt ’Folkekirkens synode’, og man har været stolt af det. Men i dag mener jeg ikke længere, at det giver mening at opfatte Folketinget sådan – det ville jo også forudsætte, at folketingsmedlemmer aflagde et menighedsrådsløfte eller noget i den stil. Dermed er behovet for at få ordnet forholdet ved lov blevet mere presserende.”

Marianne Christiansens nye bog, ’Stat og kirke – hvad nu? Om folkekirken og den sekulære stat i Danmark’, er udkommet på Syddansk Universitetsforlag.

får hende til at advare imod en tilstand, hvor politikerne misbruger deres magt over folkekirken.

”I et liberalt demokrati mener jeg ikke, at det er acceptabelt, at politikerne potentielt kan misbruge kirken til andre formål. Vi har nok tendens til at tænke, at det danske demokrati er så stærkt, at det ikke er en reel risiko. Men man skal altid vogte sig for en stærk sammenblanding af religiøs og politisk magt. Hvis vi ikke kan få øje på det hos os selv, kan vi se i historien og til andre lande,” siger hun.

Igennem tiden er der flere gange gjort forsøg på at få papir på forholdet mellem stat og folkekirke, og man er også nået et langt stykke, siger Marianne Christiansen. Med menighedsrådsloven, lov om kirkers brug, om folkekirkens økonomi og flere andre love og bestemmelser har man reelt reguleret en stor del af forholdet.

Men i forhold til Folkekirkens fælles økonomiske midler, samt retten til at bestemme over de indre anliggender, er der ikke skabt en lovgivning, der sikrer indflydelse fra folkekirkens side, og derfor er der altså ifølge biskoppen behov for en forfatning, en kirkelov.

Menigheden skal styre

De øvrige trossamfunds forhold blev reguleret ved lov i 2017, så nu er det på tide, at også Folkekirkens forhold bliver ordnet, mener Marianne Christiansen. Hun håber, at kræfter i Folkekirken vil presse på for det.

”En væsentlig del af det at være en evangelisk-luthersk kirke er, at det er menigheden, der skal styre de indre anliggender, og jeg tror, at mange vil være enige med mig i, at

”Hvis vi vil bevare vores identitet og virke som evangelisk-luthersk kirke, skal vi sikre os mod, at det, der skete ved afskaffelsen af Store Bededag, kan ske igen.”

det skal være kirkens medlemmer og ikke Folketinget, der tager beslutninger om for eksempel en ændring af dåbsritualet,” siger hun.

Historisk har der været en vis modstand internt i folkekirken mod at regulere forholdet mellem stat og kirke ved lov. Det har blandt andet at gøre med, at Grundtvig ikke ønskede en folkekirke, der var defineret som evangelisk-luthersk, men ønskede et statsligt religionsvæsen, som kunne danne ramme om lokale kirker og menigheder af mange slags - også med andre bekendelsesgrundlag end det evangelisk-lutherske.

Desuden har der været modstand fra grupper, der har forbundet ord som forfatning eller synode med en bestemt styreform for en kirke og har været bange for at miste for eksempel lokal indflydelse. Men det er netop den lokale indflydelse, der skal sikres via en forfatning, forklarer biskoppen.

”Hvis vi vil bevare vores identitet og virke som evangelisk-luthersk kirke, skal vi sikre os mod, at det, der skete ved afskaffelsen af Store Bededag, kan ske igen.”

Hun henviser til Finland, hvor forholdet mellem stat og kirke er reguleret ved en kirkelov, som blev vedtaget i 1999 og fornyet i 2003. Den model vil kunne bruges som inspiration i Danmark, mener hun. Også i Grønland og Færøerne er forholdet mellem stat og kirke reguleret ved lov, så Danmark er det eneste land i Rigsfællesskabet, der ikke har fået styr på det, siger hun.

”Nærmest alle lande i verden, bortset fra dem, der bekender sig som religiøse stater, har reguleret forholdet mellem stat og religion ved lov. Jeg har svært ved at se nogen holdbare argumenter for, at vi ikke skal gøre det samme,” siger hun.

Marianne Christiansen (f. 1963) er cand.phil. og cand. theol. fra Aarhus Universitet, master i konfliktmægling fra Københavns Universitet og siden 2013 biskop over Haderslev Stift.

’Stat og kirke – hvad nu? Om folkekirken og den sekulære stat i Danmark’ er udkommet på Syddansk Universitetsforlag.

Møder & Arrangementer

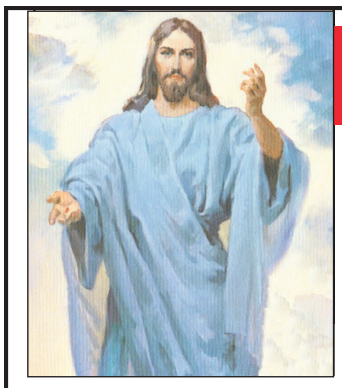

Velkommen i PERLEPORTEN

i Pinsekirken NYT HÅB Damhus Boulevard 28, Rødovre

til Helligåndens aften

HVER SØNDAG AFTEN kl. 19.00

Bus 21 holder udenfor - gratis kaffebord kl. 18.30

Dansk Gospelsang og musik - Bibelord - Tilbedelse
Forbøn for frelse - Åndsdåb og syges helbredelse

Kom og hør
Jørgen Mortensen taler

- Søndag 28. Juni 2026 Kl. 10:00
- SOZO Gospel Kor synger

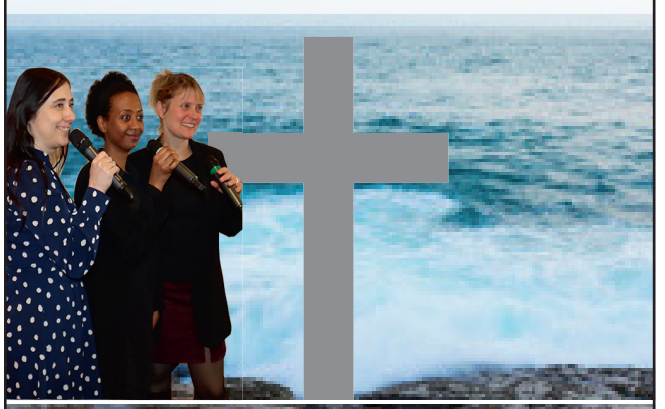

www.Nyt-Haab.dk
Tlf. 71 95 79 17
Damhus Boulevard 28
2610 Rødovre

PINSEKIRKEN
NYT HÅB

Lovsang og bedemøde hver onsdag kl 18:30
Alle er velkommen!

Et dramatisk liv i tro

Mobil 27 50 61 90
hansaogniels@gmail.

Bestil et møde med
Niels og Hansa Vestergaard

21.6. kl. 10.30 Pinsekirken, Bjarkesgade 2, Esbjerg
5.7. kl. 19.30 Plus-Oase, Rude Havvej 11, Odder
14.7. kl. 10 og 19 Storskovlejren, Dorfvej 51, 9330 Krusbakke
15.7. kl. 15 Sommercamp, Gl. Hobrovej 12B, Mariager
19.07 kl. 10 Betania Kirkecenter, Blåhøj Stationsvej 27, Brande

På Facebookgruppen GUDSOPLEVELSER kan du se og høre fortællinger fra mennesker, der har oplevet Gud i hverdagen.

Gudsoplevelser er produceret af Per Bracher.

Kontakt ham for et foredrag:
per@bracher.dk eller
tlf. 2125 2189

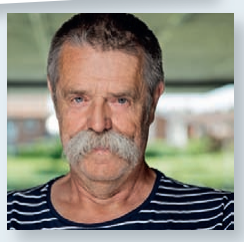

FØLG OS PÅ FACEBOOK
facebook.com/Udfordringen.dk

Erhverv

Få dagens gratis bibeludfordring!

Hvis du har lyst til at få et dagligt bibelord til inspiration sendt, så gå ind på hjemmesiden **udfordringen.dk** og tilmeld dig via ikonet "Dagens Udfordring" ca. midt på hjemmesiden.

Tjek udfordringen.dk/job

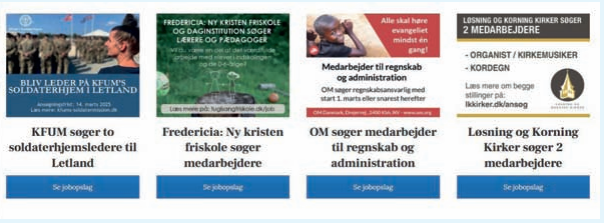

Stillinger i avisen vises også på Udfordringens JOBMARKED

Spændende læsning på HOSIANNA.DK

Læs de opmuntrende beretninger om Hans Nielsen Hauge og Egon Falk, som begge har brugt deres liv på at forkynde evangeliet.

- Hans Nielsen Hauge er kendt som 'manden, der forandrede Norge'.

- Egon Falks virke i Afrika er en dramatisk fortælling, der ikke er slut endnu!

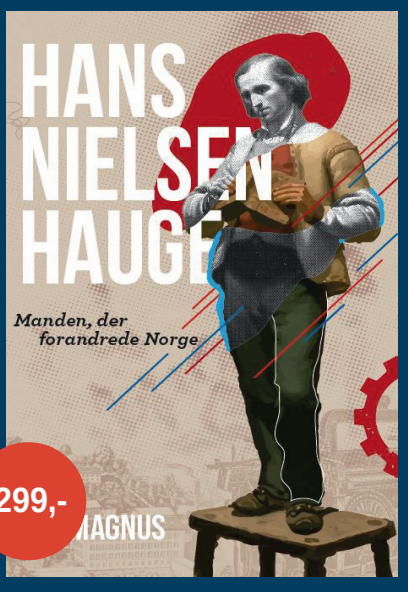

Hans Nielsen Hauge
- Manden, der forandrede Norge
Af Alv Magnus, 392 sider. 299 kr.
Forlag: Scandinavia

Egons bog
- En bornholmsk fiskerdrengs liv i Afrika - som menneskefisker
200 sider. 198 kr.
Forlag: Udfordringen

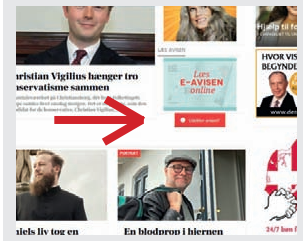

Hvis avisen udebliver...

Hvis avisen udebliver, kan du benytte kontaktformularen på udfordringen.dk - klik på det røde felt 'Udeblev avisen?' midt på siden og udfyld felterne.

Så sørger **Bladkompagniet** for efterlevering. 1-2 dage efter reklamation.

Støt vores annoncører - de støtter os.
– og vær med til at støtte den kristne avis. Kontakt 2681 7718

Om krydsfeltet ytringsfrihed/forsamlingsfrihed

Hvad er vigtigst – insisteren på gennemførelse, trods massive protester, af et åbent, lovligt arrangement eller en gruppe aktivisters demonstrationer og chikanerier med indtrængen i en kirke?

Vi har ytringsfrihed i Danmark! Så demonstranter skal jo have fuld ret til at fremkomme med deres holdninger!

Men hvor megen mediedækning med store overskrifter, i praksis gratis reklame, skal de have i tilgift?

Der blev for nogen tid siden annonceret og indbudt til et foredrag i Citykirken i Århus ved journalist Jotam Confino om den dramatiske politiske situation i Israel og Mellemøsten – oven på det bestialske terrorangreb ind i Israel 7. oktober 2023, og hvad der derpå er fulgt efter.

Forud for mødet havde propalæstinensiske aktører på forskellig vis massivt forsøgt at spærre for foredraget ved at true arrangørerne og kirken til at aflyse arrangementet.

Et udemokratisk initiativ imod andres ytringsfrihed og forsamlingsfrihed!

Kristeligt Dagblad havde lørdag, den 6. juni en stor overskrift: "Aktivister vil demonstrere med "døde palæstinensiske babyer" foran kirke." Og aktivisterne fik i den store artikel megen spalteplads med fremlæggelse af deres synspunkter. Artiklen handlede mindre om, hvorfor der er god grund til at lave et sådant arrangement – for at tilvejebringe en mere afbalanceret information om, hvad der er årsag og virkning i den ulykkelige politiske situation i Mellemøsten!

Oven på arrangementet, som blev gennemført som planlagt, blot i nogle få korte øjeblikke forstyrret af indtrængende provokatører, har KD så tirsdag, den 9. juni fulgt op i form af en ny artikel med overskriften: "Palæstina-aktivister afbrød foredrag i kirke i Aarhus." Med stort billede af nogle demonstranter, som havde skaffet sig adgang ind i kirken og medbragt et banner med påskriften "Jesus var palæstinenser" – en påstand lige så usand som en stor del af anden propaganda imod jøder. Jesus var, som alle ved eller burde vide, jøde!

"Hovedtema i KD´s artikel er ikke arrangementets vigtighed og relevans, men tager afsæt i og handler fortrinsvis om demonstrationerne, uanset deres beskedne indflydelse på afholdelsen af mødet."

Hovedtema i KD´s artikel er ikke arrangementets vigtighed og relevans, men tager afsæt i og handler fortrinsvis om demonstrationerne, uanset deres beskedne indflydelse på afholdelsen af mødet – med mindre fokus på, hvad begrundelsen var for at afholde foredraget. Og ikke med fokus på, at flere hundrede deltagere havde trodset den forudgående dramatiske modstand, inklusive trusler, som betød en ressourcekrævende politiindsats i form af, at adskillige politibiler kørte rundt i området, og at en halv snes politifolk måtte bruge en søndag på at holde vagt, både ude og inde, for at sikre, at aktivisternes demonstrationer ikke fysisk gik ud over hverken foredragsholder eller de tilstedeværende deltagere.

Med andre ord:

Hvorfor er der mere fokus på yderliggående demonstranter og deres aktiviteter, som forstyrrer almindelig ro og orden og retten til at samles, end på indholdet i og baggrunden for det arrangement, som der demonstreres imod?

Hvorfor ikke prioritere en beskrivelse af, hvad baggrunden er for, at der er behov for og grund til at afholde et sådant arrangement? Herunder spørge nogle af deltagerne om, hvorfor de møder op, uanset trusler mod arrangørerne.

Hvorfor ikke lave en analyse af baggrunden for at flere hundrede mennesker trodser trusler og møder op fremfor at bøje sig for udemokratiske pressionsmidler? Fremfor at hovedinteressen er rettet mod dem, der ønsker at boykotte forsamlingsfriheden.

Hvorfor ikke lade overskriften beskrive, hvordan foredragsholderen, arrangørerne og deltagerne – bortset fra et par minutters afbrydelse – gennemførte det over to timer lange møde som planlagt. Med et vigtigt indhold, fremført sobert og kompetent!

Når en forsamling ønsker at mødes på fredelig vis, uanset at nogle få vil forstyrre og chikanere, ja spærre for forsamlingsfriheden – hvad er så de rette og relevante proportioner og dimensioner? Hvad er op og ned i en sådan sag? Min holdning er: Sæt fokus på årsagen til mødets afholdelse og lad det være det primære – og beskrivelsen af dem, som er utilfredse, være det sekundære.

Jens Erik Rasmussen
Vesterled 10
8600 Silkeborg

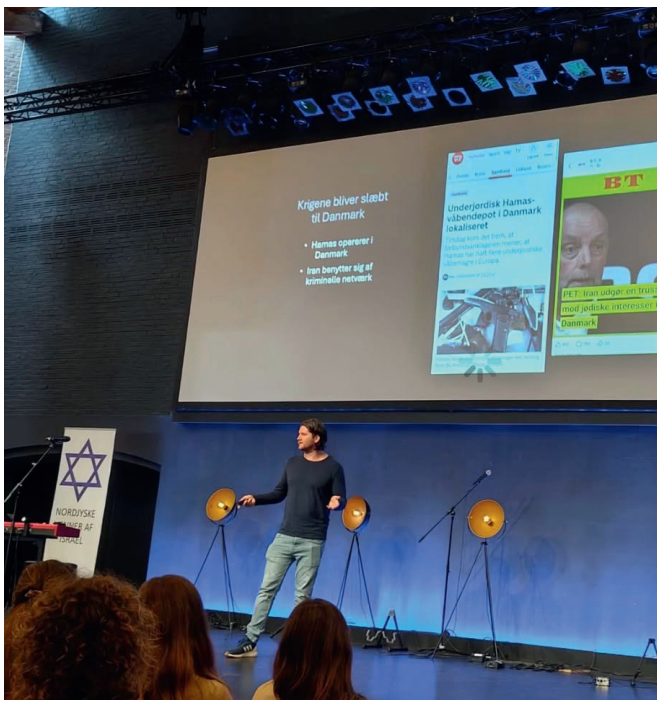

Udfordringen skrev i sidste uge om foredraget i Citykirken i Århus ved journalist Jotam Confino, der blev afbrudt af demonstranter. Foto: Facebook

Tak for 'Dåben til debat'

Tak til Jesper Oehlenschläger for hans kronik "Dåben til debat", hvor han deler væsentlige overvejelser. Det inspirerede mig til at ville fortælle om min egen dåb for godt 55 år siden.

Jeg er vokset op med både en troende mor og far og har været med i kirke fra før jeg kan huske. Jeg har altid troet på Gud og var ikke bange for at sige det højt.

I skolen blev jeg drillet med, at jeg ikke havde et navn, for "det kan man da ikke, når du ikke er døbt". Det talte jeg med far om, og han forklarede mig, at alle børn skal navngives, og ved barnedåben spørger præsten også: "Hvad er barnets navn?", hvilket tydeliggør, at barnet har fået et navn. Det gik jeg tilbage og forklarede min klassekammerater, og så hørte jeg ikke mere til det.

Fra jeg var 8 år, var jeg spejder - baptistspejder - og vi sluttede altid spejderaftner med andagt. En leder delte et bibelvers eller en beretning fra Bibelen og nogle overvejelser om det. Jeg var meget glad for at være spejder og var det i godt 10 år.

Som teenager i 15-årsalderen overvejede jeg, om den tro, jeg havde, var mine forældres eller min. En spejderaften i vinteren 1970 holdt min spejderfører Lena andagten med udgangspunkt i Hebræerbrevet 11:1 "Tro er fast tillid til det, man håber, overbevisning om ting, man ikke ser." (1948-oversættelsen). Det fik tingene til at falde på plads for mig, og der besluttede jeg, at jeg gerne ville døbes.

Da jeg kom hjem, fortalte jeg far og mor det; de blev glade og opfordrede mig til at tale med vores præst om det. Det gjorde jeg, og jeg forklarede præsten, at det skulle først være påskedag; jeg kendte til undervisningen i Romerbrevet og ville gerne begraves med Kristus og opstå til det nye liv med ham. Det var han helt med på.

Og påskedag, 11. april 1971 blev jeg døbt 16 år gammel. For mig var dåben både en offentlig bekendelse for mennesker og Gud, at jeg tilhørte Kristus, og også en indvielse til tjeneste.

De første baptister i Danmark blev døbt i oktober 1839, 10 år før den grundlovssikrede trosfrihed. Nogle af dem oplevede, at lutherske præster hentede udøbte spædbørn og døbte dem. Formentlig fordi de troede, at børnene ellers ville gå fortabt. Jeg værdsætter, at jeg selv fik en mulighed for at vælge, om jeg ville være kristen. Og jeg respekterer også, at mennesker, som er barnedøbt af ikke-troende forældre, og selv er kommet til tro, kan ønske at blive døbt på deres egen bekendelse.

Kronikken af Jesper Oehlenschläger om dåben blev bragt i uge 25.

Udfordringen kan være, at mange døbes af tradition uden trosoplæring og måske først sent i livet hører om, at Jesus er virkelig og kan give nyt liv.

Hvis den lutherske kirke var en frikirke på lige fod med andre, ville der måske ikke være mennesker, der ønskede gendåb, for så var de måske ikke allerede døbt?

En del unge bliver ikke døbt, men vil gerne konfirmeres, og det kan man kun, hvis man er døbt. Hvad er årsagen til, at de ikke bare døbes den dag, deres kammerater bliver konfirmeret? Hvorfor skal man konfirmeres, når man selv har sagt ja ved sin dåb? Det undrer mig meget.

Venlig hilsen
Bente Sørensen

Læserindlæg er udtryk for læserens egen holdning. Udfordringen forbeholder sig retten til at forkorte og udelade indlæg. Send dit indlæg til: redaktion@udfordringen.dk

Løs ugens kryds og tværs - og vind et gavekort!

Træn hjernecellerne – og vind måske et gavekort!

Vinder i kryds & tværs i uge 24-2026:

Lydia Christensen
4200 Slagelse

Kodeord: Grundlovsdag

Du kan også vinde et gavekort på 150 kr. til Hosianna.dk, hvis du finder kodeordet i denne uge ved at sammensætte de bogstaver, der står i felterne med tal.

Skriv kodeordet og send det sammen med dit navn og din adresse til: mail@udfordringen.dk

Kodeordet skal være Udfordringen i hænde senest tirsdag den 30.6.26. Vinderen får direkte besked (tjek mappen uønsket mail, hvis du ikke har modtaget din gavekode) og offentliggøres her på siden den 5.7.26.

Blandt de indsendte løsninger trækkes hver uge lod om et gavekort på 150 kr. til Hosianna.dk. Vælg mellem bøger, bibelord i træ, cd'er og film.

Kryds og tværsen leveres af bureauet Kehlet Aps, Varde.

God fornøjelse!

Scan qr-koden og se løsningen for uge 24:

DEBET
MØBEL
TURIST-MÅL
KONEN
BÅD
ROM. KEJSER
FINDES
SOM
FANTASI-FULDE
ULEMPEN 1
STYREDE / DYR
PUR / PIGE
MÅLERE / UDRÅB
ALL RIGT / STAND
TONE / ØSEDE
TIDSRUM I BÅLETS SKÆR
BETALE
MANEGE / GASART 2
FISK / HANKE
YDE / LYKKE-LIG
LEVN
BRØDRE
TRÆT / BOLD-TRÆ
MEST / GRÆSK BOGSTAV
PÅFUND
BEHOL-DERE / RO
KERAMIK / DEN-GANG
MÅL-MANDS-FEJL
FALDT / UNG 3
LÆGES / BIDENDE
RÅDET
APPA-RAT
LUFTART / TIDLI-GERE
SPIDS
HINE / STOF 4
FØLGE / OPPE I TIDEN
INDHEN-TES
BLANDT
UDGØR / DEL AF RIGET
TÆNDT / BRAG
FØRST I MARTS
KROPS-DEL / SNØD
RETNING
BINDE-ORD
VIA / FLOD
BEVIS
HOVSA / PENGENE 5
SOLGUD
PLUS / TONE
FALDE OM
OST
HEST
6
SMAGE TIL / SYR
BEJLE
SPISE / HOVED-DEL
KORN / PIGE
BESIDDE
VASKE / FRISERET
7
1000 / TIDSRUM
BLAD-HOLDER
VIRK-SOMHED / ENERET
LANDSBY / OPKOM-LING
LØFTE
METAL / LUXEM-BOURG
VOKAL / GENNEM
GUDINDE / STEDORD
8
BRITISK SØHELT
RETNING / KNOGLE
LÆNGDE-MÅLET / RUNDT
INSEKT / FARVE-LÆGGE
BULDRE / KIRKE-TJENER
1000 KG / ORGAN
ANTAL / SKØNT
9
DU OG JEG / DRENG
VULKAN / GRÆSK TEGN
STOF / BRANCHE
STÆVNE
JÆVN / KVÆL-STOF
MØNTER / REX
10
GODS
SALT
EKSISTE-RER

Find bøger fra mange forskellige forlag på

Hosianna.dk

*Fast fragt på 35 kr. uanset hvor meget du bestiller**

**Gælder ved levering i DK*

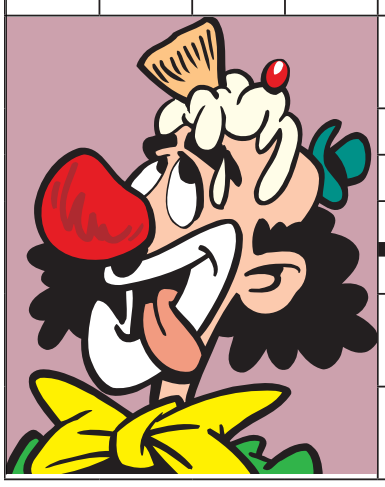

Giv et abonnement i gave!

Et abonnement på Udfordringen er en gave som varer længe!
- Med den trykte avis har man også adgang til alle artikler på nettet.

Bestil pr. mail på abonnement@udfordringen.dk eller ring på tlf. 7456 2202.

Udvalgte programmer på DR / Kristne TV-kanaler

Radio - Programmer om tro på P1

DR1

Søndag 21/6
10.00 Sommergudstjeneste
Gudstjeneste fra Københavns Domkirke. Liturg og prædikant er præst Steffen Ringgaard Andresen. Gudstjenesten transmitteres via fastmonterede kameraer i kirken,

Lørdag 27/6
18.50 Før søndagen med ugens salme: 'Op, al den ting, som Gud har gjort'
Katrine Muff og Mathias Hammer introducerer ugens salme, og denne gang er det DR Vokalensemblet, som synger.
I 'Før søndagen' synger Muff, Hammer og DRs kor på skift fra den store danske sang- og salmeskat, der er opbygget gennem århundreder.

DR2

Søndag 21/6
14.00 1.000 års tro: Friheden til at tro
Historien om kristendommen i Danmark er en dramatisk fortælling om brutale magtkampe, folkeoprør og spirende demokrati fra vikingetiden og frem til i dag. I dette program undersøger værten Cecilie Nielsen, hvordan danskerne fik religionsfrihed med Grundloven i 1849? Og hvilken betydning det fik, at alle danskere skulle gå i folkeskole fra 1814? Sendes også 23.06. kl. 6.00.

Lørdag 27/6
22.15 Harriet (15 år)
Amerikansk autentisk drama fra 2019.
I 1849 er Minty slave i sydstaten Maryland. Da hendes slaveholder dør, lykkes det hende at flygte til friheden i staten Pennsylvania. Minty skifter navn til Harriet, men hun kan ikke affinde sig med at være fri, når der stadig er så mange slaver. Med livet som indsats begiver hun sig gang på gang til sydstaterne for at hjælpe sorte slaver på flugt - ikke mindst hendes egen familie.
Medvirkende: Cynthia Erivo, Leslie Odom Jr., Janelle Monáe m.fl.
Instruktion: Kasi Lemmons.

Lørdag d. 27. juni kl. 22.15 sender DR2 filmen 'Harriet' om slaven Mindy, der flygter og siden hjælper andre slaver til friheden i nord. Hovedpersonens tro står stærkt i filmen. Under den natlige flugt var der "bare mig og Herren", udtalte virkelighedens Harriet.
Foto: DR

GOD TV

Tlf. 98 90 91 50 - Email: info.scandinavia@god.tv
Download en app til iPhone, iPad eller Android eller se www.god.tv, hvor der findes 20 web kanaler 24/7.GOD Channel kan også ses 24/7 via parabol: ASTRA 4A 5º Ø Frekvens: 11.996 GHz, Polarisation: H, Symbol Rate: 27,500 Symbol/s: FEC: ¾. Kan også modtages fra Hotbird 13° øst og Eurobird 28,5° øst. Indgår i TV-pakken hos MoreTv. Findes i mange bredbånds- og kabelnet.

FGP-TV

FGP-Huset, Nygade 17,
3782 Klemensker, Tlf. 40870533
Mail: post@FGP.dk
Udsendelserne kan ses på FGP-TVs hjemmeside www.FGP.dk (Menupunkt: FGP-TVs IT-kanal)
Derudover minimum fire gange ugentlig på GospelChannel. Blandt andet onsdage kl. 19.00 og lørdage kl. 11.30.
GospelChannel er en gratis kanal på bl.a. CanalDigital.

Kanal 10

Kanal 10 er en norsk tv-kanal, der tjener som platform for forskellige kristne kirkeretninger med en vision om at vise, hvad der sker i kirkerne i Norge. Kanalen sender også danske programmer og indgår i MoreTV pakken. Se mere på www.kanal10.no

KKR-TV i DK

Se kristent tv døgnet rundt her:
1. I hele landet på dit tv med en KKR tv-boks. Bestilles på www.kkrtv.dk / seerklubben@kkr-tv.dk eller tlf/sms: 35 31 00 57.
2. På MoreTV via TV, mobil og tablet i hele landet. Læs mere og bestil på moretv.dk eller ring 69 16 16 20 for mere info. Programoversigt på: kkrtv.dk/programmer.

SAT-7

Fire tv-kanaler som kan ses på Appen SAT-7 Plus:
• SAT-7 ARABIC (for familier på arabisk)
• SAT-7 KIDS (for børn på arabisk)
• SAT-7 PARS (for persisktalende seere i primært Iran, Afghanistan og Tadsjikistan)
• SAT-7 TÜRK (for tyrkisktalende seere i primært Tyrkiet og Aserbajdsjan)
Se mere på www.sat7.org og facebook.com/SAT7Network

More 2 life TV

Regionalt TV i MUX 1. Kanal Nord: Mandag - tirsdag 8:30, onsdag 23:00, torsdag 21:00, lørdag 10:00, søndag 11:00. Kanal Øst: Mandag - torsdag 8:30, lørdag 11:30, søndag 15:00. Kanal Hovedstaden: Tirsdag 11:00, onsdag 15:30, torsdag 11:00, fredag 05:00.

Loveworld TV

Kanal ASTRA 2a, 2b, 2d
28,2 grader E= øst. Engelsk kanal. Undervisning og helbredelsesudsendelser. Ekstra parabol muligvis nødvendig. Program og yderligere info.: www.loveworldtv.co.uk/

Airport UCB TV

Sender på regionale digitale net www.ucb.dk/ucbtv.htm
Hovedstaden (Airport TV)
Mandag 07.30-08.00, torsdag 05.30-06.00, søndag 08.30-09.00, søndag 15.30-16.00.

Andre kanaler

På Thor 1o vest:
Vision Norge, Gospel Channel
Fr. 11247 Pol V Sr 24500 Fec 7/8.
På Astra 1 19,2o øst: Bibel TV Fr. 10832 Pol H SR 22000 Fec 5/6.
Astra 2 28,5o øst:
TBN Europe Revelation

Web-tv

GOD TV: www.god.tv
DKNET.TV www.dknet.tv
TBN - Trinity Broadcasting Network: www.tbn.org

Tysksproget TV

Tysksprogede TV-Kanaler med satellitmodtagelse: Canal Digital: Via Astra modtages bibeltv.de og hopechannel.de.
Hopechannel.de:
Onsdag kl. 13.00 og kl. 19.30. Torsdag kl. 16.00. Fredag kl. 10.00 og kl. 20.15. Lørdag kl. 9.15.
Die Bibel-Das Leben - en kristen gæst fortæller i interview om sin "vandring", produceret af den tyske Adventistkirke.
Bibeltv.de: Tirsdage kl. 22.00 - 22.30: ICEJ - Faszination Israel med Gottfried Buhler. BibelTv er en afdeling af Evangeliums Rundfunk, som udsendes fra Wetzlar. Hope Media (Stimme der Hoffnung) = Hope Channel udsendes fra Alsbach-Hähnlein i Sydtyskland.

Morgenandagten hver dag

Morgenandagten fra Domkirken i København sendes på P2 og DR2 alle dage fra mandag til lørdag kl. 8.05.
Den 20 minutters udsendelse varetages på skift af kirkens præster.

Søndag 21/6
10.03 Gudstjeneste fra Margrethekirken, Aalborg, Aalborg stift. 3.s.e. trinitatis
Prædikant: Kristin Falck Saghaug
Vært: Katarina Lewkovitch
Salmer:
Fra 100 salmer 807 Den lange lyse sommerdag
DDS 7: Herre Gud dit dyre navn
HS 334 Lige før timerne mørkner
DDS 14: Tænk at livet koster livet

11.03 Pilgrim - i landskabet
Det danske landskab byder på meget mere end de turistattraktioner, man finder i farvestrålende kataloger eller turistguides. Landskabet er fyldt med overleveringer fra fortiden, der fortæller om, hvordan vi er vævet ind i fortællinger, der blev lagt ind i landskabet af tidligere generationer. Forfatter Mads Lidegaard brugte et helt liv på at opsøge de steder, som folkesagn og levende overleveringer peger på. Gennem rejserne rundt i Danmark opstod en klar fornemmelse af, at der indtil for nylig har været parallelle religiøse fortællinger. Folkekirkens kristendom har ikke været alene om at definere danskernes møde med det, der er større. På et tidspunkt opstår tankerne hos Mads Lidegaard om, at kristendommen i Danmark måske havde meget tidlige nedslag. Inden Ansgar og den officielle fortælling om danernes kristning. Alt dette fortæller Mads Lidegaard om i en samtale med Anders Laugesen fra 2005. Mads Lidegaard døde i 2006, 81 år gammel.

15.03 Hvad ville Jesus have sagt? Mine forældre bliver ved at nedgøre mig
"Hvad stiller jeg egentlig op med forældre, der bliver ved med at tale grimt og nedgøre mig?" Sådan spørger en kvindelig lytter, der nu er langt oppe i voksenalderen og med sin datter må lægge øre til, at forældrene fortsætter med deres grimme sprog. En anden lytter er havnet i en klemme - i hendes nystiftede sorggruppe er en kvinde dukket op, som i rollen som ny kæreste malker en venindes gamle far for penge, og som lokalt er kendt for have gjort netop det til et speciale. Endelig vil en mandlig lytter gerne have et Jesus-råd til, hvordan han får tæmmet sin OCD, som hindrer ham i at have fællesskab med andre personer. Sognepræst Rikke Weissfeld fra Kirken i Ørestad, Eva Holmegaard Larsen fra Nødebo og Gadevang kirker samt præst Ulrick Refsager Dam fra Kløvermarkskirken, baptistkirken i Holbæk, er alle gæster i panelet hos vært Anne-Grethe Bjarup Riis.
Sendes også lørdag 22.03.

Torsdag 25/6
11.03 Bibelen Leth fortalt
Forfatter Kristian Leth mener, at Bibelen er verdens vigtigste bog. Journalist Lauge Hendriksen læser de hellige skrifter for første gang. Sammen forsøger de at besvare spørgsmålet: Kan vi overhovedet forstå os selv og det samfund, vi lever i, hvis ikke vi forstår Bibelen? Tilrettelæggelse og klip: Kristian Leth og Lauge Hendriksen.
(Sendes også 21.03 og lørdag 16.03).

Lørdag 27/6
15.03 Ditlev og Døden
Livets afslutning er et evigt mysterium, som præst og forfatter Kristian Ditlev har sat sig for at undersøge gennem samtaler med aldeles levende mennesker, der på den ene eller anden måde har døden inde på livet.
Vært: Kristian Ditlev Jensen
Sendes også søndag kl. 19.03.

Kristen lokalradio

København Rhema Radio

Morgenradio fra 06.00 til 10.00 på 106.3 FM. Lørdag kl. 06.00 til 13.00 Søndag kl. 06.00 til 21.00 på 106,3 FM. Natradio fra 00.00 til 06.00 på 103.4 FM
UCB Media på nettet 24/7: ucb.dk

Lumi Radio Aalborg

Sender prædikener, bibelundervisning, mødereportager og musikudsendelser med kristen musik 33 timer om ugen: lumiradio.dk, facebook.com/lumiradio. FM 92.2 MHz, 106.5 MHz, 107.4 MHz

Norea Radio Danmark

Webradio - http://norea.dk

Radio Ådalen

Egen antenne: Opsund: 96.4 MHz | Lønborg: 107.1 MHz
Fællesantenne
Skjern: 97.0 MHz samt netradio: www.radio-aadalen.dk

Nordsjællands Kristne Radio & Radio KUR

Egen antenne: FM 92,8 MHz
Stofa net: 96,8 MHz
Netradio og podcast
Radio KUR (Kristen Ungdomsradio): Sender via egen YouTube kanal og via Facebook
www.nkradio.dk

Arkens radio

Kanal 2 i Esbjerg
Frekvens: 93.5 MHZ
Sydenergi: 90.3 MHZ
Web: arkensradio.dk

Radio fri-born.dk

Pinsekirken Bornholm, Sagavej 5, Rønne, sender internet-radio 24/7. Kan høres på mobil, iPad mm. ved at hente den globale lydstreaming-tjeneste TuneIns radio-app i PLAY og APP-Store. Når appen er installeret, søg efter fri-born.

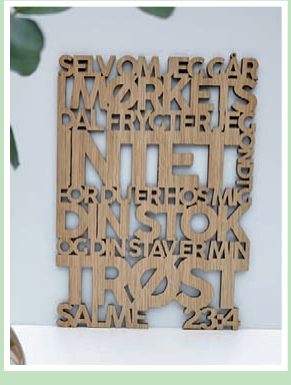

Bibelord i træ

Mange forskellige bibelord fra både Gammel og Ny Testamente.
Mål: 17,5 x 28 cm /18,7 x 19,7 cm. Se udvalget på Hosianna.dk
Materiale/pris: egetræsfinér 299 kr. eller sort MDF 199 kr.

Billedet kan stilles på en hylde, hænges op med små søm eller man kan bruge nano-tape.

Bibelordet kommer pakket på kraftig karton og i cellofan.
Bibelteksten er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Bestil dem her: UDFORDRINGENS WEBSHOP - HOSIANNA.DK / 7456 2202

Etiopieren læste teksten fra Esajas' Bog:

"Tavs gik han i døden,'som et får, der føres til slagtning, som et lam, der lader sig klippe uden at klynke. I ydmygelsen blev hans rettigheder taget fra ham. Efterkommere har han ingen af, for hans liv på jorden endte brat.'

Manden spurgte nu Filip: "Sig mig, taler profeten om sig selv her eller om en anden?"

Så begyndte Filip at fortælle ham om Jesus.

Filip prædiker for en etiopier og døber ham - derefter tager Ånden ham bort

I Apostlenes Gerninger kap. 6 læser vi, at de første kristne i Jerusalem udvalgte syv menighedstjenere, som skulle tage sig af de fattige enker i Jerusalem. Men en dag fik den ene af dem en helt anderledes opgave.

"Imidlertid kom der en engel til Filip og sagde: "Tag ned til den vej, der går sydpå fra Jerusalem gennem de øde områder til Gaza." Det gjorde han så.

Hen ad den samme vej kom en etiopisk hofembedsmand kørende. Det var dronning Kandakes skatmester. Han havde været i Jerusalem for at tilbede i templet, og han sad nu på hjemvejen i sin vogn og læste højt for sig selv af profeten Esajas' bog.

Helligånden sagde til Filip: "Gå hen til den vogn."

Filip løb så frem til vognen, og han kunne nu høre etiopieren læse op af Esajas' bog.

"Forstår du betydningen af det, du læser?" spurgte han.

"Nej," svarede etiopieren, "hvordan skulle jeg kunne forstå det, når der ikke er nogen til at forklare mig det?"

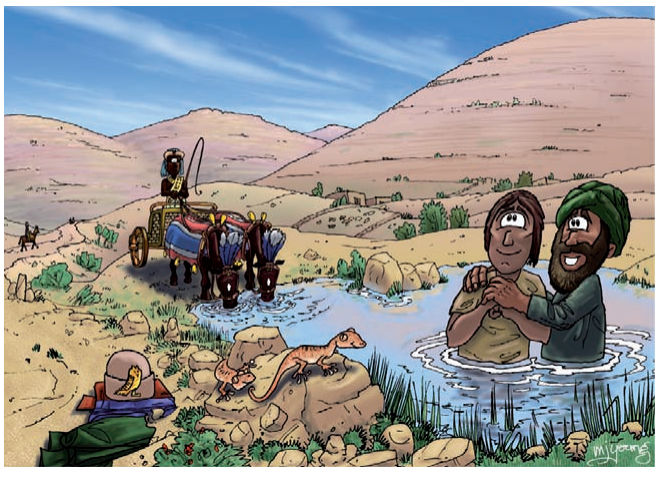

Så standsede han vognen, og både Filip og hofembedsmanden gik ud i vandet, hvor Filip døbte ham.

Han bad derefter Filip om at komme op i vognen og sætte sig ved siden af ham.

Det afsnit af Skriften, som han var i færd med at læse, var:

"Tavs gik han i døden,
'som et får, der føres til slagtning,
som et lam, der lader sig klippe uden at klynke.
I ydmygelsen blev hans rettigheder taget fra ham.
Efterkommere har han ingen af, for hans liv på jorden endte brat.'"

Hofembedsmanden spurgte nu Filip: "Sig mig, taler profeten om sig selv her eller om en anden?"

Så begyndte Filip at fortælle om Jesus, idet han tog udgangspunkt i det oplæste skriftafsnit. Da de havde kørt en tid, kom de til et sted, hvor der var vand, og hofembedsmanden udbrød: "Se, her er der vand! Er der noget i vejen for, at jeg kan blive døbt?"

Så standsede han vognen, og både Filip og hofembedsmanden gik ud i vandet, hvor Filip døbte ham. Så snart de var kommet op af vandet, tog Herrens Ånd Filip bort. Hofembedsmanden så ham ikke mere, men rejste glad hjem.

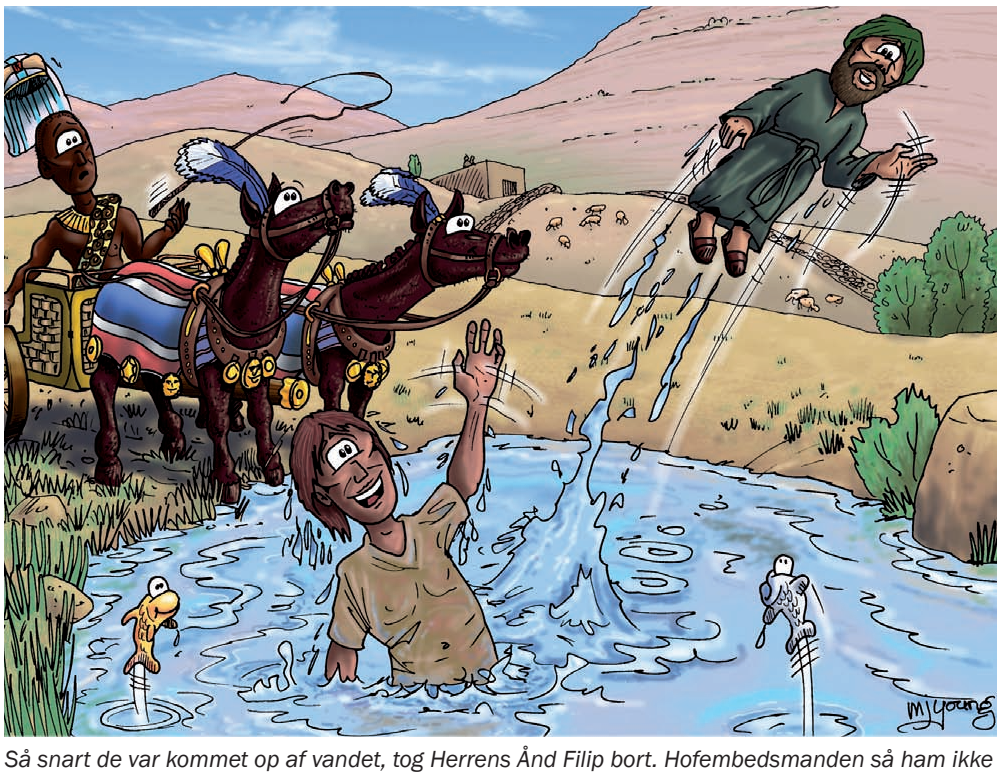

Så snart de var kommet op af vandet, tog Herrens Ånd Filip bort. Hofembedsmanden så ham ikke mere, men rejste glad hjem.

Filip dukkede senere op i Ashdod, og han forkyndte budskabet om Jesus både der og i de byer, han kom igennem på vej til Cæsarea.

(Apostlenes Gerninger 8, 26-40)

Tegningerne er fra Martin Young's Bible Cartoons. Teksten er fra Bibelen på hverdagsdansk.

Da Adnan fra Yemen blev kristen, krævede hans hustru skilsmisse

Adnan blev gjort arveløs; han mistede både bil, butik og hjem – og måtte ikke se sin søn.

Af Samuel Nymann Eriksen

"Jeg blev født i en praktiserende muslimsk familie i det nordlige Yemen. Jeg var selv meget troende og gjorde alt, hvad min religion krævede af mig. Jeg meldte mig tidligt ind i Houthi-hæren, så da krigen brød ud i 2015, blev jeg forfremmet til en højere stilling. Jeg kæmpede, dræbte og havde et hårdt hjerte."

Det fortæller Adnan, som vi her kalder ham af sikkerhedshensyn. Han har fortalt sin historie til Dansk Europamissions partnerorganisation vedr. Yemen, som har kendt ham i mange år og oplært ham i den kristne tro.

Adnan fortsætter: "Men efterhånden som krigen fortsatte, begyndte jeg at blive desillusioneret over al den kamp og drab. Hvordan kunne muslimer blive ved med at dræbe hinanden? Muslimer dræbte hinanden, blot fordi de var enten shia- eller sunnimuslimer.

Jeg besluttede at forlade slagmarken og i stedet åbne en købmandsbutik, så jeg kunne få en anden levevej end at kæmpe. På det tidspunkt var jeg gift og havde et barn."

Hørte om Bibelen gennem internettet

"En dag overhørte jeg nogen sige, at kristne var dem, der stod muslimer nærmest. Det fik mig til at begynde at søge efter information om kristendommen på internettet. Jeg kom også i kontakt med kristne på de sociale medier, og vi havde mange samtaler.

Især en mand hjalp mig meget og forklarede mange ting for mig. Bjergprædikenen rørte også mit hjerte på en helt særlig måde. Jeg tog skridt mod lyset."

Mødte Jesus i en drøm

"Så havde jeg en drøm, der bekræftede, at jeg havde fundet sandheden. Jeg gav mit liv til Jesus, og da jeg gjorde det, var jeg overbevist om, at jeg måtte dele sandheden med andre. Jeg begyndte straks at dele min nye tro med de mænd, der arbejdede for mig i den butik, jeg ejede. Mændene var ivrige efter at lytte, og to af dem gav også deres liv til Jesus."

Hustruen ville skilles, og Adnan mistede alt

"Men min kone lyttede til os, når vi talte og bad, og hun besluttede sig for at informere sin familie om det. En morgen forsvandt hun med min telefon og min bærbare computer, og det næste, der skete, var, at politiet dukkede op på min arbejdsplads og satte mig i fængsel. Dermed ændrede alt sig. Min kone krævede skilsmisse, så jeg mistede min kone og min søn, som jeg ikke har set siden, samt min bil, mit hus, min butik og min arv. Ugerne i fængslet var fulde af psykisk og fysisk tortur. Da jeg følte, at jeg ikke kunne holde det ud længere, fik jeg pludselig lov til at forlade fængslet, og jeg vidste, at Guds hånd var med i det."

"Da jeg kom ud af fængslet, og min familie og naboer indså, at jeg ikke ville forlade den kristne tro, forsøgte de at dræbe mig," fortæller Adnan. Foto: Dansk Europamission har af hensyn til den konvertitkristnes sikkerhed genereret dette modelbillede med ChatGPT.

"Da jeg kom ud af fængslet, og min familie og naboer indså, at jeg ikke ville forlade den kristne tro, forsøgte de at dræbe mig. Den eneste udvej nu var at flygte, og det lykkedes mig at komme til et andet land i Mellemøsten."

"Jeg har boet i dette land i nogle år nu. Min tro vokser, og min opførsel bliver også bedre. Det tager tid at slippe af med gamle dårlige vaner, men Herren er tålmodig og nådig over for mig. Disse år har heller ikke været lette, men der er ingen vej tilbage for mig. Jeg savner stadig min søn meget og håber, at han har det godt."

"Jeg ved ikke, om livet nogensinde bliver let, eller om jeg nogensinde får min søn og min familie at se igen. Men Herren har givet mig en åndelig familie, og han er min himmelske Far. Jeg har evigt liv, og der venter et hjem på mig i himlen," slutter Adnan sin historie.

Adnan besluttede at forlade slagmarken og i stedet åbne en købmandsbutik, så han kunne få en anden levevej end at kæmpe for Houthierne. Foto: Konevi/Shutterstock

Vestermarkskirkens Gokartklub fylder 30 år, og det skal fejres med fart over feltet på Gokartbanen i Grindsted.

Verdens (måske) eneste kirkelige gokartklub for unge fejrer 30-års jubilæum

Søndag den 21. juni 2026 inviterer Vestermarkskirkens Gokartklub hele lokalområdet til en festlig eftermiddag med motorbrøl, spænding og masser af fællesskab. Klubbens 30-års jubilæum markeres med et stort arrangement på gokartbanen på Vesterhedevej 7 i Grindsted, hvor både nuværende medlemmer, tidligere kørere, familier, venner og alle andre nysgerrige er velkomne.

Om Vestermarkskirkens unikke tilbud til teenagere fortæller kirkens koordinator Peter Bergholt:

"Klubben blev startet af et medlem i kirken, Frank Rasmussen, med afsæt i at hans børn var interesserede i at køre gokart, og der manglede et godt alternativ til eksisterende gokartklubber.

Der er ikke direkte forkyndelse i klubben, men der tales åbent om, at klubben er en aktivitet under Vestermarkskirkens børn og unge, herunder at der også kan fortælles om de øvrige tilbud i kirken for aldersgruppen."

En populær klub

I en brochure om Vestermarkskirkens Gokartklub (VGK) beskrives VGK's formål som følger:

At aktivere og udfordre teenagere i en positiv retning.

At fremme det positive i det enkelte menneske, lære unge at arbejde sammen og at tage ansvar.

At vise, at kirken ikke er kedelig, men er en del af den kulturarv, som vi har, og at dens budskab er relevant i dag.

"Medlemmernes baggrund har varieret gennem årene, men der har altid være plads til teenagere uden anden tilknytning til kirken," fortæller Peter Bergholt. "Vi har også fået lov til at opleve især teenagere, men også enkelte gange deres forældre, deltage og engagere sig i nogle af de øvrige teenageaktiviteter, der har været gennem årene i kirken.

En ting er vigtigt på en klubaften, nemlig at bede Fadervor, mens man står i rundkreds. Det er noget, som teenagerne i klubben selv ser som vigtigt.

Klubben bakkes op af forældre og lokalsamfundet. For få år tilbage var der flere klubtilbud for teenagere, der ville køre gokart, både kommunale tilbud og tilbud under sportsforeninger. I dag er Vestermarkskirkens Gokartklub en af de få tilbageværende."

Unikt kirketilbud

Da gokartklubben fejrede 10-års jubilæum, var der en nu afdød professor (Viggo Søgaard), der undersøgte, om der var andre kirker rundt om i verden med en gokartklub som et tilbud til teenagere.

"Men han fandt ikke andre, så VGK kan kalde sig verdens eneste kirkelige gokartklub for teenagere," siger Peter Bergholt. Det må så dog være under betingelse af, at der ikke er dukket nogen op i løbet af de seneste 20 år

Jubilæumsfejring

Den 21. juni fra kl. 13.45 til 18.00 er banen lejet eksklusivt til jubilæumsfejringen.

Dagen byder på flere omgange gokartkørsel, spændende heat og masser af action på banen. Der bliver også mulighed for at købe mad og drikke, så hele familien kan nyde en hyggelig eftermiddag sammen.

"Vi ønsker ikke kun at fejre de 30 fantastiske år, der er gået. Vi vil også gerne åbne dørene for lokalsamfundet og vise den glæde, det fællesskab og den passion for motorsport, som klubben bygger på. Derfor er alle velkomne – både dem, der kender klubben, og dem, der er nysgerrige på at opleve den for første gang," udtaler arrangørerne.

Fra kl. 16.00 er der Tilbageblik på klubbens 30-årige historie, og kl. 16.45.18.00 er der Finaleheat.

VGK indviterer alle til jubilæumsfesten, uanset om man er tidligere medlem, aktiv kører, motorsportsentusiast eller bare på udkig efter en sjov oplevelse med familien.

Jubilæet fejres på Grindsted Gokartbane.

Bodil

Få Udfordringen leveret gratis hver weekend i to måneder - og få samtidig fuld digital adgang

Tilbuddet er helt uforpligtende og stopper automatisk, når de to måneder er gået, medmindre du ønsker at fortsætte. Læs mere på udfordringen.dk/tilbud eller scan QR-koden

KLUMME

Når krukken er for lille

Jeg købte en plante for nyligt, som passede perfekt farvemæssigt med min yndlingskrukke. I starten stod planten flot, men efter lidt tid begyndte bladene at hænge, og da jeg løftede planten op af potten, kunne jeg se, at rødderne havde viklet sig om sig selv og manglede plads. Så trods min gode ide med en matchende krukke, var jeg godt på vej til at tage livet af planten.

På samme måde kan vi som mennesker komme til at matche andre op med det, som, vi tænker, er den perfekte krukke. Det passer måske farvemæssigt, det er muligt, og vi kan se for os, hvor godt det vil være.

Men som plantens rødder, der havde brug for mere plads for at kunne folde sig ud og vækste, har vi hver især brug for plads nok. Plads nok til at rødderne kan søge ned og sprede sig. Rodnettet forankrer planten, optager vand og har også den funktion, at det transporterer næringsstoffer op igennem planten.

Alt for ofte kan jeg få ambitioner på andres vegne, ofte kommer det ud af kærlighed eller omsorg, men lige så ofte er det et udslag af mit behov for kontrol og har rod i min frygt. Både omsorg og kontrol kan kvæle væksten hos et andet menneske.

Ligesom planten har brug for plads og mere jord for at kunne trives, må vi give hinanden fri til at finde hver vores vej. Dermed ikke sagt, at vi ikke må tilbyde gode vækstbetingelser som en stor nok krukke, der kan placeres under de rigtige forhold med lys, skygge etc. Vi må bare slippe vores kontrol og ønske om at styre væksten. Det så planten kan få sit eget rodnet, sit eget udtryk og sin egen vækst.

Som mor til tre unge mennesker og kone igennem mange år må jeg ofte øve mig i denne disciplin. Øve mig i at lade være med at blande mig, men i stedet, når trangen til at fikse, kontrollere eller komme med et råd, ingen har bedt om, folde mine hænder og bede Gud om at lede og føre. Mit job er at sikre rammen, flytte krukken derhen, hvor den kan trives, hjælpe med at potte om og vande, når jorden er tør. Væksten er ikke op til mig.

1. Kor. 3 vers 5-9: *"Hver for sig tjente vi med den gave, Herren gav. Jeg plantede, Apollos vandede, men Gud gav vækst, så hverken den, der planter, eller den, der vander, er noget, men det er Gud, som giver vækst. Den, der planter, og den, der vander, er ét, og enhver skal få løn efter sit arbejde. For vi er Guds medarbejdere, og I er Guds mark, Guds bygning".*

Af Dorthe Sandvad
autoriseret coach

En bog der giver HÅB FOR I MORGEN

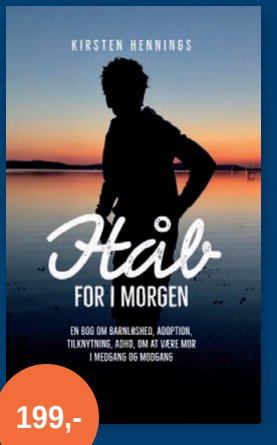

Denne bog er en mors gribende og ærlige fortælling om at finde håb i kaos. Om at stå midt i stormen – i et ensomt land.

- At kæmpe desperat for sit barn, sin familie og sit ægteskab.
- At måtte spørge: Hvem kender egentlig mit barn bedst?
- At opleve at troen på Gud midt i kaos giver styrke og håb til at fortsætte.

199,-

Hosianna.dk